

A szegedi matematikai szakkönyvtár

75 éve

1921-1996

Szakdolgozat

Készítette:

Varga Ferencné
könyvtár-informatika szakos
levelező hallgató

Témavezető:

Dr. Bényei Miklós

Debrecen, 1996

Tartalomjegyzék

Előszó	2
Előzmények	3
A szegedi egyetem	3
Az egyetem könyvtára.....	4
A matematikai szakkönyvtár kezdeti évei. 1921-1947	6
Az Acta Scientiarum Mathematicarum jelentősége	6
Néhány szó Riesz Frigyesről és Haar Alfrédról	9
A Rockefeller Alapítvány	10
Adományok	12
Összesített leltárnaplók	13
Szeged új-régi egyeteme	15
A könyvtár életének alakulása napjainkig. 1948-1996	18
A könyvtár újraindítása	18
A könyvtár állományának fejlődése	18
Az Acta-cserék	21
A könyvtár elhelyezése.....	24
A könyvtárosok	25
Matematikai Szakirodalmi Kooperációs Bizottság	26
A könyvtár használói	28
Utószó	34
Jegyzetek	35
Felhasznált irodalom	36
Mellékletek	37

Előszó

“Minden tudomány, melynek célja a rend és a mértékek vizsgálata, vonatkozásban van a matematikával.” René Descartes

A szegedi József Attila Tudományegyetem (továbbiakban JATE) Bolyai Intézetének könyvtárában dolgozom 1987 óta. Így számomra természetesen adódott, hogy szakdolgozatom témája a munkahelyem története legyen, amelyet tudtommal eddig még senki sem dolgozott fel.

Az egyetem Központi Könyvtárához hálózati rendszerben 54 tanszéki vagy intézeti szakkönyvtár kapcsolódik. Ezek egyike a JATE Bolyai Könyvtár, amely matematikai szakkönyvtár. Jelenlegi állománya, a mintegy 20.000 kötet könyv és a több mint 400-féle folyóirat, amelyből 239 kurrens⁽¹⁾, révén országunk egyik leghíresebb szakkönyvtára, sőt határainkon túl is ismerősen cseng a neve szakmai körökben. Külföldi oktatók és kutatók is szívesen búvároznak ebben a tárházban. Éppen ezért természetes igény is adódott a Bolyai Intézet részéről a dolgozat témájában végzett kutatásokra.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani az intézet oktatóinak segítőkész hozzáállásukért, felvilágosításaikért. Különösen köszönöm dr. **Horváth Jánosné**, Erzsike néni segítségét, aki már 40 évet töltött e könyvtár falai között, és dr. **Varga Antal** sok információját, aki jelenleg épp a Bolyai Intézet történetének összeállításán fáradozik.

Külön is köszönöm témavezetőm dr. **Bényei Miklós** irányítását, értékes tanácsait.

Előzmények

A szegedi egyetem

Szeged város nemes magisztrátusa már 1790-ben megtette az első lépéseket, hogy a piaristák 1721-ben megnyílt gimnáziuma után egyeteme is legyen a városnak. A kérelmek azonban nem találtak meghallgatásra. Ezután többször is felségfolyamodványt nyújtottak be egy jogtudományi akadémia engedélyezése ügyében - így 1802-ben, majd 1827-ben -, de a városnak nem volt szerencséje.

Amikor azonban 1868-ban Pozsony város az ország harmadik egyetemének felállítását sürgette, mégpedig saját falai között, Szeged újból megmozdult és ettől fogva szüntelenül hangoztatta igényét. Az egyik legsúlyosabb indok szerint: "Ezer négyszögmérföldön a tiszta magyarlakta Alföldön nincs az államnak egyetlen művelődési intézete, amiből nyilván látszik a nagy sérelem, amely Szegeden apáról fiúra száll, amelynek kiküszöböléséért örökös a kérelem s az állam részéről örökös az elutasítás, pedig így a magyar vidék adózásából a nem magyar vidék kiművelése következik be. Nem az a kérdés ezek után, hogy van-e szükség harmadik egyetemre, hanem az, hogy miért nincs már régen az Alföldön"⁽²⁾. Mégis Szeged helyett Pozsony és Debrecen kapta meg a harmadik és negyedik egyetemet.

Az I. világháború vége, az ország megcsonkítása és a kolozsvári egyetem menekülése hozta meg Szeged számára az egyetemet. Már Kolozsvár román megszállása kezdetén több egyetemi hallgató a közeli Szegeden keresett és talált menedéket. Somogyi Szilveszter, a város polgármestere még 1919 májusában felkérte az erdélyi egyetem tanárait, hogy jöjjenek Szegedre és vizsgáztassák le ott az összeverődött ifjúságot. Majd városi küldöttség ment az akkori kultuszminiszterhez, Haller Istvánhoz azzal a kéréssel, hogy Kolozsvár egyetemét Szegeden juttassák otthonhoz. Erre ígéretet is kaptak.⁽³⁾

Végül is 1921. június 26-án Szeged város polgárainak másfélszázados kérése teljesült, amikor az 1921. évi XXV. törvénycikket Horthy Miklós kormányzó kihirdette. Ennek értelmében: "Székhelyüknek a trianoni béke következtében történt elvesztése miatt az 1872. évi XIX. törvénycikkel felállított kolozsvári m. kir. Ferencz József Tudományegyetem ideiglenesen Szegeden [...] nyer elhelyezést."⁽⁴⁾ Így azután az egyetem a régieket kiegészítő új tanerőkkel 1921. október 12-én megkezdte az előadásokat.

Az egyetem négy karra tagozódott: jog- és államtudományi kar, orvostudományi kar, bölcsészettudományi kar, valamint matematikai és természettudományi kar. Ez utóbbi intézeteinek sorába tartozott többek között a geometriai és ábrázoló-geometriai intézet és a matematikai szeminárium, amelyek 1932-től a Bolyai Intézet nevet használják matematikai kiadványokon és a nemzetközi tudományos érintkezésben.

Az egyetem könyvtára

Egy egyetem működése során az oktatási folyamat szerves segítője a könyvtár, amelynek elsőrendű feladata, hogy az egyetem tanárait ellássa az oktatás és továbbképzésük szempontjából fontos irodalommal, hallgatóit pedig a tanuláshoz, dolgozatok, disszertációk készítéséhez szükséges könyvekkel, folyóiratokkal. Tehát egy egyetem felállításakor nemcsak az oktatáshoz szükséges tanerőket és tantermeket kell biztosítani, hanem megfelelő állományú könyvtárat is az évenkénti gyarapításhoz szükséges költségvetéssel.

A régi egyetemeken kezdetben egy könyvtár működött, később az egyes karokon önálló kari könyvtárak alakultak, majd ezután a még kisebb tanszéki, szemináriumi, klinikai könyvtárak jöttek létre. Például az 1635-ben Pázmány Péter által Nagyszombatban alapított, s Mária Terézia által 1777-ben Budára költöztetett Egyetem (a mai Eötvös Lóránd Tudományegyetem) matematikai tanszékeinek könyvtára 1893-ban szerveződött.⁽⁵⁾

A Ferencz József Tudományegyetem kolozsvári könyvtára berendezését, új és modern könyvtár épületét tekintve - amelyet 1909 januárjában nyitottak meg a nyilvánosság számára⁽⁶⁾ - első helyen állott az országban, 500.000 kötetnyi anyagával pedig a Magyar Nemzeti Múzeum és a budapesti Egyetemi Könyvtár után a harmadik helyen következett. A Szegedre telepített kolozsvári egyetem könyvtárát is mindenestől elvesztette s a békeszerződés értelmében könyvanyagát és berendezését Kolozsvárt kellett hagynia.⁽⁷⁾

Így tehát Szegeden az Egyetemi Könyvtár, s mellette a kari, és a tanszéki könyvtárak is a nulláról indultak. Ezért a tanárok és hallgatók könyvigényeit eleinte csak a Polgári Iskolai Tanárképző Intézet gazdag könyvtára, az ún. Pedagógium és a sok régi, értékes művel rendelkező Somogyi Könyvtár révén sikerült csak kielégíteni.⁽⁸⁾

Ez derült ki a Somogyi Könyvtár akkori igazgatójának, Móra Ferencnek az éves beszámolójából is; 1921-ben a könyvtár olvasóinak

68%-a egyetemi hallgató volt. Az egyetem megjelenése a kölcsönzés problémáját is újra előtérbe hozta a Somogyi Könyvtárban, amelyet Móra így fogalmazott meg: "Mindenesetre szükséges lenne legalább az egyetemi hallgatók számára lehetővé tenni a kikölcsönzést, azonban ez előre láthatólag akkora forgalmat jelentene, hogy a mai személyzet ennek lebonyolítására nem vállalkozhatik."⁽⁹⁾

Tehát az egyetemnek könyvtárakat kellett létrehoznia, fenntartania. Ezen könyvtárak állományának gyarapítása többféle forrásból történt. Elsőnek említeném a rendszeres évi költségvetést. Persze ez nagyon kevés volt. Mint több helyen is megemlítik, a könyvtárak nem tudták megszerezni a legfontosabb folyóiratok, bibliográfiai és enciklopédikus munkák szükséges sorozatait, a nélkülözhetetlen kézikönyveket és tankönyveket, sőt évi költségvetési összegük még arra sem volt elegendő, hogy a kurrens irodalom legfontosabb anyagát megszerezzék.⁽¹⁰⁾

A költségvetés csekély mértékét mintegy kipótolták a különböző alapítványok, intézmények és magánszemélyek adományai, valamint a saját kiadású folyóiratok révén beszerzett dokumentumok.

A matematikai szakkönyvtár kezdeti évei 1921-1947

A geometriai és ábrázoló geometriai intézet, valamint a matematikai szeminárium hasonló érdeklődési köréből kifolyólag közös könyvtárat tartott fenn. Főállású könyvtárost az első néhány évtizedben nem alkalmaztak. A könyvtárosi teendőket általában a segédszemélyzet vagy valamelyik díjtalan gyakornok, később egy-egy oktató látta el. 1929 januárjáig Radó Tibor (aki Riesz Frigyes adjunktusa) feladata volt a friss szakirodalom figyelése, illetve az arról való referálás, valamint a csereügyek irányítása. Mellette a leltározási teendőket Kalmár László (aki szintén Riesz Frigyes adjunktusa) látta el. 1929 februárjától Radó Rockefeller-ösztöndíjjal az USA-ban tartózkodott, ahol 1930-ban az amerikai Ohio State University (Columbus) tanára lett, ezért feladatát Kalmár László vette át, míg a leltárfelelős Lipták István (Rédei László adjunktusa) lett.

A beszerzés természetesen a mindenkori intézetvezető, illetve ügyvezető igazgató irányításával a professzorok óhajainak, javaslatainak figyelembevételével történt. A tudományág jellegének megfelelően a tudományos folyóiratok széles körű beszerzésére fektették a fő hangsúlyt.

A beérkező dokumentumok nyilvántartásba vétele, dokumentálása viszont nem volt pontos - ez szerintem a könyvtári szakismeretek hiányának tudható be (Magyarországon abban az időben még nem volt könyvtáros szakképzés). A fennmaradt leltárkönyvek, nyilvántartások csak elszórtan tartalmaznak dátumot, ezért az első másfél évtizedről évenkénti beszerzési statisztikát nem is tudok készíteni.

A beszerzés forrása szerint csoportosítva a beérkezett dokumentumokat több leltárkönyvet vezettek egymással párhuzamosan. Ennek megfelelően először forrás szerinti csoportosításban szeretném ismertetni a könyvtár gyarapodását.

Az Acta Scientiarum Mathematicarum jelentősége

Véleményem szerint a kezdeti időkben az egyik legjelentősebb beszerzési lehetőséget mind az egyetem egészének, mind az egyes kari és tanszéki könyvtáraknak - s így a matematikai szakkönyvtárnak is - az ún. Acták jelentették. Ezek az egyetem kiadványsorozatai, amelyek

1922-től jelentek meg az egyetem Baráti Egyesülete kiadásában s az azonnal megindult tudományos munka nyomán született értékes tanulmányok közzétételére szolgáltak.

A szegedi egyetem két nemzetközileg is elismert matematika professzora, Riesz Frigyes és Haar Alfréd szerkesztésével indult útjára az *Acta Scientiarum Mathematicarum* - a továbbiakban *Acta Sci. Math.* (Szeged) -, amely már az első években színvonalas cikkeivel a nemzetközi tudományos életben igen rangos helyet vívott ki magának. Erről Edgar R. Lorch, a híres amerikai matematikus így emlékezik egy személyes hangú cikkében: "Néhány éven belül a Szeged *Acta* világhírű lett. Minden komoly matematikai könyvtárban megtalálható és Szegedet a világon mindenütt ismerik - legalábbis a matematikusok."⁽¹¹⁾

A lap két szerkesztőjének nagy tudományos tekintélye és széles körű nemzetközi kapcsolata már a kezdet kezdetén vonzotta az elsőrangú magyar és külföldi szerzőket. Az első két kötet szerzői között található Riesz Frigyesen és Haar Alfréden kívül többek között Neumann János, Fejér Lipót, Kürschák József, König Dénes, Riesz Marcell, Pólya György, Radó Tibor, Kerékjártó Béla, Szőkefalvi-Nagy Gyula, Sidon Simon, Oystein Ore, Alexander Ostrowski.⁽¹²⁾

Fontos szempont volt a folyóiratban használható nyelvek kérdése is. Hiszen pl. külföldi cserekapcsolatok csak úgy alakulhattak ki, ha a folyóirat a nemzetközi kongresszusok nyelvein jelentet meg dolgozatokat. Ez célszerű volt azért is, mert abban az időben egyáltalán nem volt hazánkban más, idegen nyelvű közlést lehetővé tevő matematikai szakfolyóirat, s így az *Acta Sci. Math.* (Szeged) országos érdekeltségű vállalkozás lett: a nem szegedi magyar matematikusok számára is biztosította az idegen nyelvű publikálás lehetőségét.

Cserekapcsolatok létesültek számos külföldi folyóirattal, köztük olyanokkal is, amelyek hagyományos tekintélye, megjelenési gyakorisága jóval felülmúlta az *Acta*-ét, mint pl. a párizsi Académie des Sciences heti folyóiratával, a *Comptes rendus*-vel, vagy - még egy példát említve - az újjászerveződött Lengyelországból két nemzetközi hírű matematikus (Stefan Mazurkiewicz és Waclaw Sierpinski) főszerkesztésével 1920-ban útjára indított *Fundamenta Mathematicae* című folyóirattal is.⁽¹³⁾

Az *Acta Sci. Math.* (Szeged) a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően füzeteinek utolsó oldalain könyvismertetéseket (ún.

referátumokat) tartalmazott. A kiadók az ismertetett könyvekből tiszteletpéldányt ajánlottak fel a folyóiratnak. Ezek azután a könyvtár állományát gyarapították. Látható, hogy ez a módszer volt a legjobb (és ma is az) annak elérésére, hogy a legfrissebb szakirodalomhoz hozzájuthassanak az érdeklődők s a könyvtár. Hiszen ismertetésre az éppen megjelent vagy megjelenés előtt álló könyveket küldték el.

Nézzük meg, hogy mely kiadókkal került jelentősebb kapcsolatba az Acta Sci. Math. (Szeged), és ennek révén hogyan gyarapodott a könyvtár (lásd 1. táblázat). A táblázat alapján azonnal látható, hogy két kiadóval - a Springerrel és a Teubnerral - sikerült igen szoros kapcsolatot kialakítania az Acta Sci. Math. (Szeged) szerkesztőségének. (A Springer-Verlaggal való jó együttműködés azóta is töretlen, talán még fokozódott is. A Teubner kiadó azóta megszűnt.)

1. táblázat⁽¹⁴⁾

Acta-referálásból beszerzett könyvek statisztikája

Kiadók	J. Springer	B.G. Teubner	W.de Gruyter	AMS	egyéb	összes
1923	3					3
1924	3	3				6
1925	7	2				9
1926	5	6	1			12
1927	4	9	1		2	16
1928	3	5			3	11
1929	5	5			1	11
1930	8	13			2	23
1931	5	11	4		2	22
1932	6					6
1933	5	4		3	1	13
1934	7	8	1	1	2	19
1935	5	4		2	4	15
1936	2	4			2	8
1937	4	5		1	4	14
1938	6	1		1	1	9
1939	1	11	5	1	2	20
1940	6	7			2	15
1941	5	8	3	4	1	21
1942	2	6		1		9
Összesen:	92	112	15	14	29	262

Magyarázat az 1. táblázathoz:

a/ Az AMS rövidítés feloldása: American Mathematical Society

b/ Az egyéb kiadók között szerepel pl. The Macmillan Co., Gauthier-Villars et Cie, Atheneum Budapest, Maurice Lamertin Bruxelles, Hirzel

Így tehát a cserék és referátumok révén elindulhatott a matematikai könyvtár folyóirat- és könyvállományának gyarapítása. Ennek eredményeképpen már a huszas évek végén Szegedet "Kisgöttinga"-ként emlegették. (Ebben az időben Göttingen volt a világ matematikusainak Mekkája. Itt dolgozott többek között David Hilbert, Edmund Landau és Felix Klein.) ⁽¹⁵⁾

Néhány szó Riesz Frigyesről és Haar Alfrédéről

Érdemes itt néhány szóban külön is megemlékezni az Acta Sci. Math. két alapító szerkesztőjéről, akik egyben kiváló könyvtárépítők is voltak. ⁽¹⁶⁾

Riesz Frigyes 1880. január 22-én született Győrben. Középiskolai tanulmányai után érdeklődése fokozatosan a matematika felé fordult. Így 1899-től a budapesti egyetemen König Gyula és Kürschák József kitűnő matematikusok előadásait hallgatta. Egy évet Göttingenben is töltött. Itt David Hilbert és Hermann Minkowski hatottak rá maradandóan. 1902-ben befejezve az egyetemet megszerezte a matematika és fizika tanári oklevelet és a doktori címet.

Ezután középiskolában tanított Lőcsén, majd 1908-tól Budapesten. Közben folytatta matematikai kutatómunkáját. A nemzetközi hírnevet és elismerést az ún. Riesz-Fischer tétel hozta meg számára, amelyet Ernst Fischer német matematikussal egyidőben, de tőle függetlenül fedezett fel. Ez a tétel azóta a matematikai analízis és a matematikai fizika egyik alapja lett. Ennek és további eredményeinek hatására 1912-ben a kolozsvári egyetemen rendkívüli majd két év múlva rendes tanárrá nevezték ki. Itt találkozott és alakított ki nagyszerű munkakapcsolatot Haar Alfréddal.

Haar Alfréd 1885. október 11-én született Budapesten. Érdeklődése korán a matematika felé fordult. Középiskolai tanulmányait befejezve először a budapesti egyetemen (1904-1905), majd a göttingeni egyetemen (1905-1909) tanult. Itt is doktorált le David Hilbertnél 1909-ben, majd ugyanitt magántanárrá nevezték ki. Rieszhez hasonlóan 1912-ben a kolozsvári egyetemre hívták, ahol először rendkívüli, majd 1917-től rendes tanárrá nevezték ki. Ettől kezdve a két professzor munkája szoroson összefonódott.

A kolozsvári egyetem Szegedre költözése után Riesz Frigyes és Haar Alfréd töretlen lelkesedéssel folytatták az oktatást és a kutatómunkát. A matematikusok számára a fő nehézséget a matematikai szakkönyvtár teljes hiánya okozta. A két professzor kemény munkájának köszönhetően Szegeden hamarosan a matematikai tevékenység új központját hozták létre. S az általuk szerkesztett Acta Sci. Math. (Szeged) segítségével létrejött annak a matematikai könyvtárnak az alapja, amely végül az egyik legjobb lett Európának ebben a részében.

Kettőjük közül Haar Alfréd távozott el hamarabb az élők sorából, 1933. március 16-án halt meg Szegeden. Riesz professzor viszont még hosszú ideig tanított és kutatott. Hírneve több fiatal matematikust vonzott Szegedre a világ számos tájáról. Pl. 1934-ben E.R. Lorch utazott ide tanulni. Később így emlékezett vissza mesterére: "Riesz hallgató ember volt, néha a megközelíthetlenség látszatát keltette. Ez a benyomás téves volt. Szegeden ő volt a „vieux garçon”, az öregfiú, mindig jópofa és kedves a körülötte levőkhöz, de néha mély gondolatokba merült. Az emberek alig akarták elhinni, hogy matematikai lángész. A helyiek (kivéve az egyetemi bennfenteseket) egészen el voltak ámulva, hogy valaki New Yorkból csak azért utazik ilyen messzire, hogy ezzel az emberrel együtt legyen. Sokszor félrevontak és hallkan megkérdezték: „Tényleg olyan híres?”⁽¹⁷⁾

1950-ben a Budapesten tartott Első Matematikai Kongresszuson Riesz szintén aktív szerepet vállalt. Utolsó dolgozatát 1952-ben írta. Egyetemi előadásait csak akkor hagyta abba, amikor egészségi állapota teljesen megromlott. 1956. február 28-án halt meg Budapesten.

Eme kis kitérő után térjünk vissza fő témánkhoz. Az Actán kívül milyen forrásokból gyarapodott még a könyvtár?

A Rockefeller Alapítvány

1931-ben Klebelsberg Kunó gróf vallási és közoktatásügyi miniszter kezdeményezésére az amerikai Rockefeller Foundation 119.000 dollár egyszeri és hosszabb időn át nagyobb évi támogatást engedélyezett az egyetem matematikai-természettudományi karán, valamint az orvostudományi kar elméleti intézeteiben folytatandó természettudományi kutatások támogatására. Az Alap kívánsága szerint a szegedi egyetem mellett Természettudományi Kutatási Bizottságot alapítottak. Elnökévé Klebelsberg kultuszminiszter 1931. június 16-án Szent-Györgyi Albertet, elnökhelyettesévé Fröhlich Pál tanárt nevezte ki.⁽¹⁸⁾

Egy korabeli levélből kitűnik, hogy 1931-ben a matematikai és geometriai tanszékek együttesen a Rockefeller Alap 23.080 pengős adományából folyóiratokat vettek, a Természettudományi Kutató Bizottság által kezelt pénzből pedig az 1931/32 tanév I. félévében 1.500 pengőre tartottak igényt. (lásd 1. melléklet)

Az igényelt pénzből a következő folyóiratok előfizetési árát kívánták fedezni:

- Annales de la Faculté des Sciences de Toulouse pour les sciences mathématiques
- Annali di matematica pura ed applicata

- Giornale di matematiche
- Journal de mathématiques pures et appliquées
- Journal für die reine und angewandte Mathematik
- Proceedings of the section of Sciences of the Kong. Akademie v. Wetenschappen te Amsterdam
- Skrifter v. d. kgl. Danske Videnskabernes Selskab, Matematisk Afdeling.
- Zeitschrift für angewandte Mathematik und Mechanik
- Commentarii Mathematici Helvetici
- Jahrbuch über die Fortschritte der Mathematik
- Mathematische Annalen
- Mathematische Zeitschrift
- The quarterly journal for pure and applied mathematics, Oxford series
- Zentralblatt für Mathematik und ihre Grenzgebiete

A 2. és 3. mellékletből kiderül, hogy a Természettudományi Kutató Bizottságtól a további félévekben is 1.500-1.500 pengő segílyt igényeltek a fent felsorolt folyóiratok előfizetésére, új könyvek vételére és folyóirat kötetésre.

A Rockefeller Alapítvány által adományozott felszerelési alap, valamint a Szegedi Természettudományi Kutató Bizottság kezelésében levő évi kutatási segílyek terhére beszerzett könyvek és folyóiratok leltára (1931-1938) című naplóban összesen 1.201 tétel szerepel az alábbi megoszlásban:

2. táblázat

	folyóirat(kötet)	könyv(kötet)
Rockefeller Alap	739	241
Kutatói segíly	67	154
Összesen:	806	395

Mint a fenti felsorolás is bizonyítja a Rockefeller Alap támogatásával igyekeztek a kor legszínvonalasabb matematikai szakfolyóiratait a könyvtár számára beszerezni, lehetőleg az 1. kötetig visszamenőleg. Így került a könyvtár birtokába pl. a *Journal de Mathématiques pures et appliquées* című folyóirat az 1(1836) kötetig visszamenőleg. (Ennek beszerzése napjainkban is folyamatosan történik.) S így lehetséges az, hogy számos, a múlt században indult színvonalas szakfolyóirat napjainkig teljes anyaga megtalálható könyvtárunkban.

Az Alap terhére beszerzett könyvek közül pedig kiemelném *Euler Opera Omnia* címen összegyűjtött munkáinak 19 kötetét. Persze ezenkívül még számos gyűjteményes munka, illetve a matematikai oktatás és kutatás számára nélkülözhetetlen kézikönyv található a fenti leltárkönyvben.

1938-ban egy új leltárkönyvet nyitottak a fenti forrásból beszerzett dokumentumok nyilvántartására, amelyben már - szemben az eddigiekkel - évenkénti összesítés is található. Ez alapján már elkészíthető a Szegedi Természettudományos Kutató Bizottság segélyéből beszerzett könyvek és folyóiratok statisztikája (minden évben az összállományt feltüntetve).

3. táblázat

	folyóiratok	-	értéke(P)	könyvek	-	értéke(P)
1938	7		436.00	16		398.67
1939	47		2079.82	155		3563.06
1942	106		4485.21	182		4263.15
1943	112		4681.65	185		4330.58
1946	112		4681.65	185		4330.58

Látható, hogy a gyarapodás 1939-ben volt a legnagyobb arányú. Ezután jött a háborús időszak, s ez természetesen a könyvtár beszerzési lehetőségeire is rányomta bélyegét. A leltárkönyvből az is látszik, hogy a háború további éveiben az állomány alig, 1943 és 1946 között pedig egyáltalán nem gyarapodott.

Adományok

Mint már említettem, a Szegedre telepedett egyetemnek indulásakor egyetlen egy kötet könyve vagy folyóirata sem volt. Az Egyetemi Könyvtár alapállományának kialakításában nagy segítséget jelentettek az Akadémia, a Nemzeti Múzeum, a Fővárosi Könyvtár, a budapesti Egyetemi Könyvtár adományai; ezek az intézetek fölös példányaikat és kiadványaik egy sorozatát átengedték a szegedi egyetemnek. Az Erdélyi Múzeum régi joga alapján a budapesti kir. ügyészség természetesen Szegedre is leküldte az évenként megjelenő sajtótermékek kötelező példányait, ez összesen mintegy 50.000 kötetre rúgott.⁽¹⁹⁾

Magánszemélyek is adományoztak az Egyetemi Könyvtárnak, nevezetesen Imre Sándor, Gyurman Emil, Plósz Sándor, Gohl Ödön,

Farkas Gyula, Tauffer Vilmos, Kiss Albert, Buday Árpád, valamint az olasz külügyminisztérium.⁽²⁰⁾ Hogy mindezekből részesedtek-e a kari, illetve tanszéki könyvtárak, nem tudom. Erre vonatkozó dokumentumot nem találtam, kivéve egy szóbeli visszaemlékezést, amely szerint Haar Alfréd kezdeményezésére az 1920-as évek végén a Központi Könyvtárban összegyűlt matematikai témájú könyvek egy részét a matematika intézet könyvtárában letétbe elhelyezték.⁽²¹⁾

Előkerült viszont egy leltárlap, amely szerint Hámori Bíró Pál, országgyűlési képviselő 25.000 pengőt ajándékozott a matematikai szeminárium és geometriai intézet részére. Ebből az összegből 1930-ban 10-féle folyóirat 268 kötetét, és 10 db könyvet, 1931-ben 2-féle folyóirat 29 kötetét, és 33 db könyvet szereztek be. A beszerzett folyóiratok között szerepel pl.

-Jahrbuch über die Fortschritte der Mathematik, 1-43. kötet

-Rendiconti del circolo matematico di Palermo, 1-52. kötet

-Annals of mathematics, 1-12. kötet.

Eme nagyobb összegű magánadomány mellett a leltárkönyvek tanúsága szerint előfordultak egy-egy kötetes könyvajándékok. Ezek főleg az intézet oktatói részéről történtek, általában saját megjelent monográfiájuk egy példányát adták át a könyvtár számára.

Tehát a beszerzés forrása szerint csoportosítva a könyvtár állományát a fent megfogalmazott eredményekre találtam dokumentumokat.

Összesített leltárnaplók

A szegedi Egyetemi Könyvtár egy 1930-ban kiadott felmérése alapján a következőket írhatjuk le.⁽²²⁾ A Matematikai és Természettudományi Karon az egyes intézmények (szemináriumok) saját könyvtárainak minél nagyobb arányú gazdagítására fektettek fő hangsúlyt. Kari könyvtára aránylag csekély volt, mindössze 150 kötetből állt, mialatt az egyes intézetek könyvtárai összesen 20.570 kötettel rendelkeztek. Nevezetesen a matematikai szeminárium nyilvántartásában 2.640 kötet, a geometriai intézetében pedig 250 kötet szerepelt.

1935-ben mind a matematikai szeminárium, mind a geometria intézet két-két összesített leltárkönyvet fektetett le, amelyekbe az összes beszerzett dokumentumot felvették. Ezek alapján a következő táblázatok állíthatók össze. (Lásd 4., 5. és 6. táblázat)

4. táblázat

A Geometriai Intézet gyarapodása 1935-1946

év	könyvek(kötet)	folyóiratok(kötet)
1935. márc.	211	120
1936. ápr.	226	127
1937. jún.	229	129
1938. jún.	246	132
1939. jún.	259	138
1940. dec.	268	138
1942. febr.	275	138
1943. okt.	305	138
1946. okt.	307	138

5. táblázat

A Matematikai Szeminárium gyarapodása 1935-1946

év	könyvek(kötet)	folyóiratok(kötet)
1935. márc.	1554	937
1936. ápr.	1579	937
1937. jún.	1762	941
1938. jún.	1766	974
1939. jún.	1782	975
1940. dec.	1810	984
1942. febr.	1816	984
1943. okt.	1833	986
1946. okt.	1833	986

6. táblázat

Összesített gyarapodás 1935-1946

év	könyvek(kötet)	folyóiratok(kötet)
1935. márc.	1765	1057
1936. ápr.	1805	1064
1937. jún.	1991	1070
1938. jún.	2012	1106
1939. jún.	2041	1113
1940. dec.	2078	1122
1942. febr.	2091	1122
1943. okt.	2138	1124
1946. okt.	2140	1124

A táblázatok alapján a következő megállapításokat tehetjük.

A két intézetnek külön-külön leltári nyilvántartása volt annak ellenére, hogy állományukat együtt tárolták, kezelték. Ennek valószínűleg az lehetett az oka, hogy hivatalosan még két különálló

intézmény voltak, a pénzkereteket is nyilván így kapták, s így kellett azokról elszámolniuk.

A Központi Könyvtár 1930-as összesítésében a folyóiratok és könyvek valószínűleg egyesítve szerepeltek, így adódhatnak ki csak a bennük szereplő számértékek. Illetve még így sincs teljes összhang a kimutatások között, hiszen amíg a geometriai intézet összállománya 1935-ben 331 kötet az 1930-as 250 kötethez képest, addig a matematikai szemináriumé 1935-ben 2491 kötet, szemben az 1930-as 2640 kötettel (a különbség -149 kötet!).

Ez az ellentmondás szerintem három okkal is magyarázható. Az egyik az elégtelen nyilvántartás. A másik ok talán az lehet, hogy a kötetések során takarékosági megfontolások miatt több folyóirat-kötetet is egybeköttek, s az 1935-ös alapleltár elkészítésekor több kötetet egybe számoltak. A harmadik lehetséges ok pedig a már említett 1920-as évek végi központi könyvtári könyvek letétbe helyezése a matematikai szakkönyvtárba. Elképzelhető, hogy ezeket az 1930-as kimutatásnál mint állományt összeszámolták, viszont 1935-ben vagy nem volt már a matematikai könyvtárban, vagy ha itt is volt, az a matematikai szakkönyvtár leltárkönyvében tételként nem szerepelt. Nem is szerepelhetett, hiszen azok a könyvek a Központi Könyvtár tulajdonát képezték. Így is adódhatott a fenti negatív különbség. Nem hiszem, hogy ennyi könyvet leselejteztek volna az akkori szakirodalom-ínséges időkben.

A matematikai szeminárium 1938-as nagyobb volumenű folyóirat-gyarapodásának oka, hogy az Akadémiától 33 kötet ajándék-folyóiratot kapott a könyvtár. Hasonló oka van a mindkét nyilvántartásban 1942-1943 években megjelenő nagyobb könyv-gyarapodásnak is.

Az is látható, hogy a háború éveiben igen csekély mértékű volt a gyarapodás mind a könyv-, mind a folyóiratállományt tekintve - azt hiszem, ez természetes is.

De még mielőtt az 1940-es évekre részletesebben rátérnék, szót kell ejtenem egy nagyon jelentős változásról.

Szeged új-régi egyeteme

1940 kora őszén az egyetem életében újabb nagy fordulat történt. A kolozsvári egyetem visszaköltözött alapítási székhelyére, Kolozsvárra, Szegeden pedig a kormányzat új egyetemet létesített. Az

eseményekről az 1940. évi XXVIII. törvénycikk a következőképpen rendelkezett:

"1.§. Az 1872. évi XIX. törvénycikkkel Kolozsvárott felállított és az 1921. évi XXV. törvénycikk 1.§-a értelmében ideiglenesen Szegeden elhelyezett m. kir. Ferenc József Tudományegyetem működését az 1940-41. tanévtől kezdve újból alapításának helyén, Kolozsvárott folytatja.

2.§./1/ Szegeden vitéz nagybányai Horthy Miklós úrnak, Magyarország kormányzójának nevét viselő tudományegyetemet kell felállítani."

A kolozsvári egyetem visszaköltözése azt jelentette, hogy a tanárok egy része visszaköltözött állandó lakhelyére, így a matematikai intézetből például Szőkefalvi-Nagy Gyula professzor. A könyvtár lényegesen nem érintette ez a változás, hiszen a szegedi évek alatt sikeresen beindult könyvtárépítési munkák gyümölcsei, az oly nagy értéket képviselő tudományos könyvek és folyóiratok itt maradtak, s átmentek az új nevű egyetem birtokába.

Szőkefalvi-Nagy Gyula professzor a visszaköltözés utáni nehézségek könnyítésére néhány könyvet és folyóiratot - pontosan 245 tételt - elvitt magával, amelyről lista is készült. Az elvitel engedélyezését Szily Kálmán írta alá 1940. november 11-én azzal a kitéttel, hogy a szegedi tulajdonjog fennmarad, és mind Szegeden, mind Kolozsváron nyilvántartásba vétetnek ezek a tárgyak (lásd 4. melléklet).

És itt a háború! Fel kell készülni minden eshetőségre! Egy 1940 júniusában kelt levélből kitűnik, hogy a könyvtár anyagát felmérték. Egy esetleges kiürítés alkalmával a legszükségesebb oktatási segédanyagok együttesen 2,2 m³ helyet foglalnának el (lásd 5. melléklet).

1944 áprilisában a vallási és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az egyetem intézményeinek, hivatalainak stb. értékesebb műszereinek, eszközeinek, könyveinek, okmánytárának biztonságos elhelyezéséről gondoskodni kell. Ennek hatására nagyon sok mindent nyugatra szállítottak.

Horváth Jánosné visszaemlékezései szerint - aki ekkor matematika-fizika szakos egyetemi hallgató volt - Riesz Frigyes, mint a matematikai intézet felelős vezetője nem engedélyezte a matematikai szakkönyvtár elmozdítását. Így a könyvtár az 1944. október 10-i szovjet bejövettel eredeti helyén, az egyetem Egyetem utcai épületében

érte meg. Néhány nap múlva azonban ezt az épületet ki kellett üríteni és szovjet hadicélokra átadni. Ekkor Riesz professzor a munkaszolgálatból időközben visszatért Kalmár Lászlóval és néhány Szegeden maradt hallgatóval kézikocsikkal átszállította a könyvtár anyagát az egyetem Rerrich Béla téren lévő Elméleti Fizika Intézetébe.

Az egyetemi oktatás 1944. november 4-én indult el néhány tanárral és néhány hallgatóval. A visszaemlékező szerint Riesz professzor az előadások közti szünetben szívesen üldögélt a könyvtárban kedvenc bőrfoteljében, s a hallgatókkal is itt beszélgetett a legszívesebben.

Nem sikerült kiderítenem, hogy meddig tartott a könyvtár számára ez az átmeneti állapot, de az bizonyos, hogy 1948-ban már ismét a régi helyén, az Egyetem utcában volt a könyvtár. Íme egy nem túl jó minőségű kép ebből időből, amelyen a könyvtárterem látható. Ez nemcsak az elmélyült olvasás, kutatás helyszíne volt, de a tudományos szemináriumoknak, intézeti megbeszéléseknek vagy ünnepeknek is ideális helyszíne lehetett. Az asztalfőn jobbról dr. Kalmár László látható.

Ám ez az ide-oda költözködés megviselte az állományt. Nemcsak megrongálódtak a könyvek, hanem nagyon sok el is kallódott. A háború miatt a hallgatóknál maradt könyvek nagy része vagy elpusztult vagy nem került vissza (lásd 6. melléklet).

A könyvtár életének alakulása napjainkig 1948-1996

A könyvtár újraindítása

A háború után nagy gond volt a könyvtárban az állomány rendezése. A 6. mellékletből az is kitűnik, hogy egy könyvtárkezelői állást igényelt a matematikai intézet. Egy díjtalan gyakornok az egyéb munkái mellett már nem tudta felelősségteljesen és szakszerűen ellátni az egyre bővülő könyvtár igényeit. De a kérést az egyetem vezetése egyelőre még nem teljesítette.

Végül is 1948-ban rendezték a sorokat a könyvtárban. A meglévő állományról egy új leltárt vettek fel, egyidejűleg a régi nyilvántartási számokat törölték. (Mind a mai napig ezt a leltári számozást folytatjuk.)

Az új leltárkönyvek lefektetése 1949 október 28-án fejeződött be. Az állomány rendezése után az új nyilvántartás összesen 3470 db könyvet darabonkénti 100,-Ft-os árral, 417 db különlenyomatot 3,-Ft-os árral, és 5872 kötetnyi folyóiratot tartalmazott.

Miután az állományt újra feltérképezték, elindulhatott illetve folytatódhatott a régi hagyományokon alapuló könyvtárépítő munka. Beszerzési szempontok közül kiemelném az elveszett művek pótlását, a háborús évek alatt elmaradt beszerzések pótlását valamint a friss szakirodalom beszerzését.

A könyvtár állományának fejlődése

A könyvtár gyarapodását nyomon követhetjük a 7. táblázat⁽²³⁾ segítségével (lásd a következő oldalon). A számadatok mögött több érdekesség is rejtőzik. Ezek közül most néhányat kiemelek.

Az 1950-1956-os időszakban elsősorban ideológiai művek kerültek a könyvtárba - ez sem azelőtt, sem azóta nem tartozik a könyvtár gyűjtőkörébe, az adott kor történelméhez viszont nagyon jellemző adalék, bővebb kifejtése nem tartozik szorosán a dolgozat témájához. A 7. és 8. mellékletből kitűnik, ezen könyvek egy része nem élt meg túl hosszú időt a könyvtár falai között, hiszen 1956 januárjában már be is kellett szolgáltatni azokat, mint ellenséges nézeteket valló könyveket.

**A Bolyai Intézet Könyvtárának gyarapodása
1949 - 1995**

év	könyvek gyarapodása			folyóiratok gyarapodása		
	vétel (db)	ajándék (db)	álladék (db)	vétel (db)	ajándék (db)	álladék (db)
1949			3902			5872
1950	543	---	4445			
1951	458	42	4945			6466
1952	545	77	5567	50	150	
1953	469	106	6142	66	142	
1954	357	56	6555	47	183	
1955	351	120	7026	83	166	
1956	255	105	7386	70	64	
1957	171	83	7640	71	162	
1958	186	50	7876	60	162	
1959	190	22	8088	70	149	
1960	211	52	8351	61	199	
1961	211	39	8601	45	177	
1962	102	63	8766	63	159	
1963	109	36	8911	76	176	
1964	161	31	9103	70	206	
1965	181	38	9322	39	85	
1966	141	42	9505	58	116	
1967	142	44	9691	48	113	
1968	108	80	9879	70	147	
1969	198	27	10104	106	161	
1970	192	21	10317	107	197	
1971	305	39	10661	109	205	
1972	252	51	10964	120	193	
1973	245	45	11254	69	110	
1974	371 (+1507)	39	13171	97 (+104)	124	
1975	260	51	13482	172	178	
1976	246	64	13792	28	215	
1977	248	55	14095	60	115	
1978	240	43	14378	109	92	
1979	185	35	14598	37	106	
1980	230	38	14866	138	100	
1981	180	50	15096	118	136	
1982	208	46	15350	108	141	
1983	278	257	15885	149	162	
1984	171	130	16186	124	201	
1985	208	64	16458	198	103	
1986	368	159	16985	111	81	
1987	112	301	17398	67		
1988	105	84	17587	57		
1989	141	74	17802	66		
1990	96	80	17978	56		
1991	83	47	18108	46		
1992	133	67	18308	95		
1993	131	168	18607	52		
1994	217	84	18908	189	485	
1995	37	172	19117	208	298	16597

Az 1959-1974-es években létezett egy ún. Akadémiai-hitelkeret, amelyet többek között könyvtárfejlesztésre is fordítottak. Ennek a keretnek a terhére beszerzett dokumentumok - összesen 1507 db könyv és 104 kötet folyóirat - egy külön nyilvántartásba kerültek. 1974-ben ezeket az eddig külön kezelt tételeket átvezették a Bolyai Intézet Könyvtárának könyv- illetve folyóirat-leltárnaplójába (a táblázatban zárójelben szereplő számok).

Az 1960-as években dr. Kalmár László professzor vezetésével, s az egyetem támogatásával megalakult Szegeden az MTA Matematikai Logikai és Automataelméleti Kutatócsoportja, amely 1967-től egy saját könyvtárat is létrehozott elsősorban matematikai logika és számítástechnika gyűjtőkörrel. Mivel ezidáig ezekhez a témákhoz Szegeden kizárólag a Bolyai Könyvtár szerzett be műveket, így az új könyvtár alapállományát a Bolyai Könyvtár biztosította.

Tehát az új kutatócsoport könyvtára letéti könyvtárként kezdte meg működését. Sőt még több éven keresztül a Bolyai Könyvtár szerezte be továbbra is a kutatócsoport számára szükséges szakirodalmat. Az 1971-es és 1974-es évek kiugróan magas könyvvásárlásaival is ezt a könyvtárat fejlesztették. Az iratok tanúsága szerint könyvekkel 1979-ig, folyóiratokkal pedig az 1980-as évek végéig segítette a Bolyai Könyvtár a kutatócsoport könyvtárát.

Időközben persze már egy csekély önálló beszerzési keretre is szert tett ez a kis könyvtár. Ám az 1990-es évek egyre jobban beszűkülő lehetőségei végül is odavezettek, hogy 1995-ben ezt a könyvtárat felszámolták, így a letéti állomány visszakerült a Bolyai Könyvtárba. Sőt a felszámolt könyvtár saját állományából is átvettünk számos könyvet, ez magyarázza az 1995-ös ajándék könyvek kiugró számát.

Mint már a dolgozat elején is említettem, az ajándékként bekerülő művek nagy része az Acta Sci. Math. (Szeged)-ben történő könyvismertetésekől származik. Az 1980-as években többször is kiemelkedően sok ajándék könyv került a könyvtár állományába. A leltárkönyv tanúsága szerint ezek zömmel olyan referált könyvek voltak, amelyek leltárba vétele a megelőző 7-8 évben valami miatt elmaradt.

Az 1990-es években a Bolyai Intézet, s így a könyvtár működési kerete is nagymértékben megcsappant. Jelentősebb anyagi forrást csak a különböző pályázati lehetőségek biztosítottak (OTKA, FEFA,

TEMPUS stb.). Ezt az anyagi hullámzást hűen tükrözik a megfelelő könyvgyarapodási adatok.

A folyóiratok leltárnaplójának vezetése rendszertelenebb. Elsősorban a vásárolt, illetve a bekötött kötetek kerülnek beírásra, ezért kevésbé tükrözi a folyóiratok könyvtárba kerülési idejét. Amíg évtizedekkel ezelőtt rendszeres volt a köttetés, addig a legutóbbi 1994-95-ös nagy köttetési kampányt megelőzően már tíz éve nem volt erre a munkára pénzügyi keret. Egyébként a folyóiratok pontos és folyamatos nyilvántartása kartonokon történik, amelyekről minden adat gyorsan előkereshető.

Létezik még egy ún. jegyzet- vagy efemer-napló, amelyben - mint arra a neve is utal - a gyorsan elavuló műveket, a Bolyai Könyvtárban elsősorban a jegyzeteket tartják nyilván. Annak ellenére, hogy a könyvtárnak nemcsak az oktatókat, hanem a hallgatókat is ki kellene szolgálnia, ez a napló alig 1500 tételt tartalmaz. A napjainkban megnövekedett hallgatói létszámhoz képest - akik a magas tankönyv- és jegyzetárak miatt egyre inkább könyvtárhasználókká válnak - meglehetősen kevés a magyar nyelvű oktatási anyag, még kisebb a kölcsönözhető állomány. Emiatt viszont az olvasótermi forgalom és a másolási szolgáltatás igénybevétele emelkedik meg drasztikusan. Ennek kielégítő ellátásához pedig szükséges lenne a könyvtárban még egy személy alkalmazására. Látható, hogy a nagyon visszafogott jegyzetbeszerzés hogyan vonja maga után a könyvtári személyzet száma növelésének szükségességét.

Az Acta-cserék

Mind a Bolyai Intézet, mind annak könyvtára életében igen fontos szerepet játszott, és játszik ma is az Acta Sci. Math. (Szeged) saját kiadású folyóirat. A dolgozat első felében írtam a könyvtár indításához nyújtott segítségéről.

Hogyan folytatódott ez a kapcsolat a II. világháború utáni korszakban? A megtalált iratok tanúsága szerint az 1960-as években központi utasításra több statisztikai felmérés is készült a nemzetközi cserekapcsolatokról. Mit mutatnak ezek a felmérések? (lásd 9. melléklet)

- Amíg kezdetben az Acta Sci. Math. (Szeged) kérte a csere elindítását, addig később mind több és több csereajánlatot kapott a folyóirat.

- Csere útján sok értékes nyugati folyóirat visszamenőleges számait is be tudta szerezni a könyvtár, köztük olyanokat is, amelyek kereskedelmi forgalomban már akkor sem voltak beszerezhetőek.

- Jelentős deviza megtakarítást értek el, hiszen pénz helyett folyóirattal fizetett a könyvtár.

- Az éves cseremérlegek is előnyösek, hiszen a kapott folyóiratok kereskedelmi forgalmi értéke nagyobb a kiküldött folyóiratokénál.

Eme két utóbbi megállapítás napjaink cseréjéről is elmondható.

A 9. mellékletben pontos felsorolást olvashatunk arról is, hogy 1960-ban mely intézményekkel - egyetemekkel, könyvtárakkal, kutató intézetekkel, matematikai társaságokkal - tartott fenn cserekapcsolatot a Bolyai Intézet (számuk akkor 144 volt).

Összefoglalva, a könyvtárnak cserepartnerrei voltak

a kapitalista országok közül az

Amerikai Egyesült Államokban - 17,
 Angliában - 7,
 Argentínában - 4,
 Ausztriában - 3,
 Belgiumban - 2,
 Brazíliában - 3,
 Dániában - 2,
 Finnországban - 1,
 Franciaországban - 8,
 Hollandiában - 5,
 Izraelben - 1,
 Japánban - 20,
 Kanadában - 1,
 Német Szövetségi Köztársaságban - 7,
 Norvégiában - 1,
 Olaszországban - 12,
 Portugáliában - 2,
 Spanyolországban - 2,
 Svájcban - 3,
 Svédországban - 5,
 Uruguayban - 1,
 Bulgáriában - 1,
 Csehszlovákiában - 1,
 Jugoszláviában - 5,
 Lengyelországban - 7,
 Német Demokratikus Köztársaságban - 2,

a szocialista országok közül

Romániában - 9,
 Szovjetunióban - 7,
 a fejlődő országok közül Indiából - 4,
 Tasmániában - 1.

Azaz 107 kapitalista, 32 szocialista, és 5 fejlődő országbeli cserekapcsolatot épített ki a könyvtár 1960-ig.

A 10. mellékletben pedig pontosan végigkövethető, hogy az 1948-1965-ös időszakban milyen cserefolyóiratokat kapott a könyvtár, és hogy az egyes kapcsolatok mikor alakultak ki, illetve szüntek meg, vagy alakultak át az adott korszakban. A listát áttanulmányozva a jelenlegi cserekapcsolatunk kb. 80%-a is megismerhető. Nézzük meg, hogy a fenti melléklet szerint hányféle folyóiratot kapott a könyvtár az egyes országokból (ez a szám nem mindig egyezik meg a cserepartnerek számával) (8. táblázat).

8. táblázat

Kiadó ország neve	1948-49	1956-57	1964-65
<u>Belföldi csere</u>			
Magyarország	1	2	3
<u>Szocialista csere</u>			
Bulgária	1	1	1
Csehszlovákia	1	1	2
Jugoszlávia	3	5	4
Lengyelország	7	9	9
Német Demokratikus Köztársaság	3	5	5
Románia	4	7	10
Szovjetunió	7	11	13
<u>Kapitalista csere</u>			
Algéria	0	1	0
Amerikai Egyesült Államok	11	14	14
Anglia	5	7	7
Argentína	2	3	3
Ausztrália	0	0	1
Ausztria	2	3	3
Belgium	2	2	2
Brazília	2	2	2
Dánia	2	3	3
Finnország	1	1	1
Franciaország	7	8	6
Hollandia	4	5	5
India	3	3	5
Izrael	0	1	1
Japán	10	22	25
Kanada	1	1	1
Német Szövetségi Köztársaság	4	5	5
Norvégia	1	1	1
Olaszország	8	12	12
Portugália	1	2	2

Spanyolország	1	1	2
Svájc	4	3	3
Svédország	4	5	5
Uruquay	0	1	1
Összesen:	102	147	157

Talán a legkiemelkedőbb a Japán-cserekapcsolatok nagy száma és emelkedése, ami szintén a könyvtáralapítók, Riesz Frigyes és Haar Alfréd kitűnő nemzetközi kapcsolatainak köszönhető.

A könyvtár elhelyezése

Mint már volt szó róla, 1948-ban az Egyetem utcában volt a Bolyai Könyvtár.

A visszaemlékezések szerint a Matematika Tanszékek 1952 decemberében új, tágasabb helyre költözhetek, mégpedig az Aradi vértanúk terén lévő régi piarista gimnázium felújított épületébe. Itt az első emeleten kapott helyet a könyvtár, a volt igazgatói és tanári szobákban. Ez a két nagy, egymásba nyíló sarki terem volt a legmegfelelőbb az állomány elhelyezésére. Az egyik teremben a könyveket, a másikban a folyóiratokat rendezték el.

Az évek folyamán szépen gyarapodó könyvtárnak azonban az 1960-as évek végén új problémával kellett szembenéznie. A könyvtár-terem alatti földem túlterheltté vált, az egyre súlyosbodó könyvszekrények miatt féltő volt, hogy leszakad. Az egyetem Műszaki Csoportja javaslatára a földem tehermentesítését egy a padozattól a mennyezetig érő falra szerelt vasállványzattal, és galéria kialakításával oldották meg (13. melléklet). Az állványzat és a hozzákapcsolódó polcrendszer, illetve a galéria 1970-ben készült el.

Idővel hasonló megoldást kellett alkalmazni a másik teremben is, ahol 1979-ben csinálták meg a falra szerelt polcrendszert. Így tehermentesítették a földémet, és most a falakra nehezedik a könyvtári súly nagy része.

Persze a fali polcok befogadóképessége is véges. Először a gyorsabban szaporodó folyóiratoknak kellett újabb elhelyezési módokat találni. Ezek lettek az oktatói szobák. Minden szobába legalább az egyik falra könyves polcok kerültek megrakodva folyóiratokkal. De ez sem volt elég. Mikor már a folyóirat-teremben a padozaton levő kupacok között egy-egy keskeny ösvényen lehetett csak közlekedni, akkor (1985-ben) készültek el a folyosói szekrények.

Azóta ezek szintén megteltek, de itt már nemcsak folyóiratokat, hanem a nagyon ritkán használt régi könyveket, és az Intézetben íródott szakdolgozatokat, diplomamunkákat, diákköri dolgozatokat, doktori disszertációkat is tárolunk.

A könyvtárosok

Az előzőekben megismertük, hogy a könyvtár hogyan gyarapodott, az eltelt évtizedek alatt mekkorára nőtt. Ekkora állomány kezeléséhez, karbantartásához már főállású könyvtáros kellett.

A matematikai intézet többszöri kérése teljesült, amikor 1951 októberétől egy könyvtárkezelőt alkalmazhattak Ádám Ferencné személyében. Őt 1954 július 1-től dr. Kalmár Lászlóné, Erzsike néni váltotta fel, aki az egyetem TTK Tanulmányi Osztályán dolgozott azelőtt. Miután Kalmárné 1956 július 1-től az egyetem kollégiumának igazgatója lett, helyére dr. Horváth Jánosné, Erzsike néni, matematika-fizika szakos tanár került, aki mind a mai napig itt dolgozik.

Személyében a matematikát értő, a könyvtárat szerető, nagyon jól megszervező, rendbetartó, és mindig készséges, segítőkész munkatársat kaptak az intézet oktatói. Ténykedésének köszönhető, hogy noha mindvégig egyedül dolgozott, a Bolyai Könyvtár az egyetemi hálózat egyik legjobban szervezett tanszéki könyvtára lett, ahol a szak-tájékoztatás mindig pontos és gyors.

A hallgatók számára is rendszeres nyitvatartási idővel működik (pl. 1957-ben naponta 6 órát tartott nyitva a könyvtár a hét hat napján) (14. melléklet). Jelenleg hétfőtől péntekig naponta 7 órát tart nyitva a könyvtár, ezalatt folyik a kölcsönzés, és használható az olvasóterem. (Egyes tanszéki könyvtárak látogathatósága még napjainkban is csak az oktatók, kutatók privilégiuma.)

Horváthné pontos szerzői és szakkatalógust készített a Központi Könyvtár címleírói segítségével. Azelőtt is létezett már egy szakkatalógus, de ez nem a ma ismert ETO-n, hanem az Intézet vezető tanárai által közösen megalkotott, csak helyi használatú számjelzeteken alapult. Ez a matematika egyes témáihoz a 100 és 261 közötti háromjegyű szám valamelyikét rendelte. Kb. az 1950-es évek második felében tértek át az ETO használatára. Ekkor készült egy teljesen új szakkatalógus.

Hogy Horváthné munkájával mennyire elégedettek voltak a mindenkori vezetők mutatja, hogy innen ment nyugdíjba 1985-ben, de

- mint már említtem - azóta is hűségesen visszajár ide dolgozni. Munkájával, sok évtizedes tapasztalatával, könyvismeretével a mindenkori utódját szívesen segíti. Nyugdíjbavonulása után többen is megfordultak a könyvtárosi székben egy-egy rövid időre, az állandóságot, a megfelelő színvonalat ekkor is ő biztosította.

Én 1987 szeptemberében szintén matematika-fizika szakos tanári diplomával kerültem ide. Mind a kezdeti időkben, mind azóta rengeteg segítséget kapok tőle. Szükség is van a munkájára, hiszen egy ekkora könyvtárban, ilyen olvasói forgalom igényeit egy személy már nem tudná megfelelő színvonalon ellátni.

A könyvtárba kerülésemtől az első és legfontosabb feladatom volt - immár az új technikát használva - egy számítógépes könyvtári katalógus létrehozása. A számítógépes könyvtári adatbázisban szakjelzetként nem az ETO-t használtam, hanem - a matematikus berkekben nemzetközileg elfogadott - a *Mathematical Review* című referáló folyóirat speciális klasszifikációját. (Az ETO nem elég részletes a tudományos művek pontos besorolásához, s a matematikus társadalom kevésbé használja.)

Ezt a munkát egyedül végeztem, s végzem ma is folyamatosan. Több év után eljutottunk oda, hogy már az Interneten is lehet keresni a Bolyai Könyvtár adatbázisában, amelynek címe: www.math.u-szeged.hu/könyvtar/, mind a szakdolgozatokra, mind a folyóiratokra és a könyvekre. (A könyvek közül csak a nagyon régi anyag nem szerepel az adat-bázisban, azok a könyvek, amelyeket a folyosói szekrényben tárolunk.)

És újra visszaköszönt a múlt! Az Intézet vezetése évek óta igényelt egy második könyvtárosi álláshelyet, amely kérésnek végre 1995-ben adott helyt az egyetem vezetése. Ám azóta még nem sikerült megfelelő fiatal munkatársat találni.

Matematikai Szakirodalmi Kooperációs Bizottság

Igaz ugyan, hogy a Bolyai Könyvtár történetéhez nem tartozik szorosan hozzá a címben jelzett Kooperációs Bizottság történetének feldolgozása, mégis szükségesnek tartottam néhány mondatban megemlíteni, mivel munkájában a Bolyai Könyvtár, illetve annak könyvtárosa aktívan részt vett.

A Művelődésügyi Minisztérium 1968-ban létesítette a könyvtárközi kooperáció szervezetét, és a matematikai szakirodalom területén a kooperáció irányítását a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyv-

tárára bízta. A Bizottság egyik elnöke dr. Héberger Károly lett, aki abban az időben ennek a könyvtárnak az igazgatója volt. A Bizottságban képviseltette magát az ország minden matematikai szakirodalmát gyűjtő könyvtár. Így a JATE Központi Könyvtárát Máder Béláné, a JATE Bolyai Intézet Könyvtárát dr. Horváth Jánosné, könyvtáros képviselte.

A Matematikai Szakirodalmi Kooperációs Bizottság feladatai közé tartozott többek között a különböző szakkönyvtárak által elsősorban nyugatról beszerzett szakkönyvek és szakfolyóiratok rendelkezésének összehangolása. E célból először is el kellett készíteni a matematikai szakfolyóiratok retrospektív lelőhelyjegyzékét. Ezt a munkát a BME Központi Könyvtára fogta össze. A kiadvány összeállításához 18 együttműködő könyvtár jelentett be adatokat. A Bizottság 1969 december 22-i ülésének jegyzőkönyve külön is kiemeli a Bolyai Könyvtárat, mint ahol mintaszerű gondossággal állították össze az adatokat. A kiadvány végül is 1970 decemberében készült el, cikkek, folyóiratok keresésénél azóta is ezt használjuk. (Hasonló összeállításra ismételten szükség lenne. Az MTA Matematikai Kutatóintézetének Könyvtára egy pályázat elnyerésének segítségével 1996-ban hozzáfogott - immár a számítástechnikát felhasználva - egy országos matematikai szakkatalógus felállításához, amely ha elkészül, akkor az Interneten bárki számára hozzáférhető lesz.)

A Bizottság feladatai közé tartozott még egy matematikai reference-anyag, illetve egy kézikönyvtári anyag összeállítása, amelyben a Bolyai Intézet könyvtárosa, Horváth Jánosné igen aktív szerepet vállalt. Végleges listát nem találtam a könyvtár területén, így nem tudom, hogy végül is elkészült-e ez az összeállítás.

A Művelődésügyi Minisztérium biztosított a Bizottság számára egy külön keretet, amellyel a nyugati szakirodalom beszerzését kívánták támogatni. A résztvevő könyvtárak beszerzési javaslatokat tehettek, s ezeket figyelembe véve, rangsorolva a BME Központi Könyvtára intézte a beszerzést. A beérkezett művek ugyanezen könyvtár állományába kerültek. Ezután, ha a javaslattévő könyvtár igényelte, könyvjóváírás útján végleg átkerülhetett az ő tulajdonába.

A már fent idézett jegyzőkönyv szerint 1969-ben 77 db könyvet, 6 db folyóiratot szereztek be ily módon összesen 66.411,-Ft értékben. Ebből 5 db könyv és 3 db folyóirat vásárlása történt a Bolyai Könyvtár javaslatára. (Az említett jegyzőkönyv túl hosszú, ezért nem mellékelem, de kívánságra a könyvtárban megtekinthető.)

Látható, hogy ez a keret egyrészt nem jelentős a könyvtár éves beszerzéséhez képest, másrészt sok adminisztrációval jár, míg végül a könyv eljut a kérő könyvtárhoz.

A szakkönyvtárak általános helyzetét is felmérte a Bizottság. A Bolyai Intézet akkori vezetője dr. Szőkefalvi-Nagy Béla többek között az alábbiakat írta ekkor (11. melléklet):

- a pénzkeret annyira szűkös, hogy ebből a megjelenő friss szakirodalom beszerezhetetlen,
- a nagy külföldi kiadóknál megjelenő neves matematikai könyvsorozatok megvételére sincs mód,
- a valuta árfolyamok kedvezőtlen változása miatt a egyes folyóiratok folyamatos vétele is lehetetlenné válik, új előfizetésre pedig szinte semmi mód sincs,
- a könyvtárban dolgozó egy fő könyvtáros mellé szükség lenne még egy legalább középfokú végzettségű személy munkájára.

A föllelt iratok alapján véleményem szerint egyetlen, a mai napig hasznot hozó tevékenysége volt ennek a bizottságnak, a matematikai folyóiratok retrospektív lelőhelyjegyzékének összeállítása. A Bizottságon keresztül történő könyv- és folyóiratbeszerzés nehézkes volt. Hasonló volt a véleménye dr. Szőkefalvi-Nagy Bélának is, amit mutat egy 1971 májusában a Magyar Tudományos Akadémiának írt levele a matematikai szakirodalmi ellátás tárgyában (12. melléklet). Többek között ezt írja: "Általában a matematikai szakirodalom területén országosan jó a könyvtáraink helyzete. Ez azonban minimálisan köszönhető az illető kooperációs szervezetnek, ..." Az összegző véleménye pedig a következő: "... a kooperációs bizottság fenntartását kevésbé látom indokoltnak."

A Bizottság feloszlásáról nincsen információm, könyvtárunkban az utolsó fellelhető jegyzőkönyv 1972 június 6-án kelt, amelyben még a következő év feladatait is eltervezték.

A könyvtár használói

Az eddigiekben megismerhettük azt, hogy hogyan alakult ki, fejlődött a könyvtár, az idők folyamán milyen nehézségekkel kellett a fenntartóknak szembenézniük, s kik munkálkodtak a legtöbbet a könyvtár érdekében. Most nézzük meg, hogy mi lett ennek az eredménye.

A könyvtárhasználat egy szeletét szeretném felvillantani, mégpedig azt, hogy a tudományos kutatáshoz mennyire felszerelt a

könyvtár. Tudvalévő, hogy a matematikai kutatásokhoz nem kell sok minden, elsősorban egy jól felkészült kutató, papír és ceruza, valamint a szakirodalom könyvek, folyóiratok formájában, no és persze szakmai kapcsolatok, egy jó közösség, amely inspirálja az embert.

A felmérés készítésekor kijelöltem a matematika három nagy témakörét: analízis, algebra, geometria. Ezután megkerestem az egyes témák egy-egy fiatal, de már jelentős eredményeket felmutató képviselőjét az intézeti dolgozók között. E három kutató önmaga által legjelentősebbnek vélt 8-10 publikációjának hivatkozási listáját elemeztem. Nevezetesen:

- az analízis területéről dr. Totik Vilmos egyetemi tanár,
- az algebra területéről dr. Szendrei Ágnes egyetemi tanár,
- a geometria területéről dr. Kurusa Árpád egyetemi docens.

Dr. Totik Vilmos 10 legjelentősebb publikációja:

1. (with Z. Ditzian) *Moduli of Smoothness*, Springer Series for Computational Mathematics, 9, Springer-Verlag, 1987.
2. (with H. Stahl) *General Orthogonal Polynomials*, Encyclopaedia of Mathematics, 43, Cambridge Univ. Press, 1992.
3. (with A. Máté and P. Nevai) Szegő's extremum problem on the unit circle = *Annals of Math.*, 134(1991), 433-453 p.
4. Distribution of simple zeros of polynomials = *Acta Math.*, 170(1993), 1-28 p.
5. An interpolation theorem and its application to positive operators = *Pacific J. Math.*, 111(1984), 447-481 p.
6. (with P. Nevai) Weighted polynomial inequalities = *Constructive Approximation*, 2(1986), 113-127 p.
7. (with E.B. Saff) Behaviour of polynomials of best uniform approximation = *Trans. Amer. Math. Soc.*, 316(1989), 567-593 p.
8. (with A. Máté and P. Nevai) Asymptotics for the ratio of the leading coefficients of orthogonal polynomials on the unit circle = *Constructive Approximation*, 1(1985), 63-69 p.
9. Sharp converse theorem of L^p -polynomial approximation = *Constructive Approximation*, 4(1988), 419-433 p.
10. *Weighted approximation with varying weights*, Lecture Notes in mathematics, 1569, Springer-Verlag, 1994.

Dr. Szendrei Ágnes 8 legjelentősebb publikációja:

1. Idempotent reducts of abelian groups = *Acta Sci. Math. (Szeged)*, 38(1976), 171-182 p.

2. On the idempotent reducts of modules, I-II. = *Colloq. Math. Soc. J. Bolyai*, vol. 29, North-Holland, 1982, 753-767 and 769-780 p.
3. A new proof of the McKenzie-Gumm theorem = *Algebra Universalis*, 13(1981), 133-135 p.
4. (with L. Szabó) Almost all algebras with doubly transitive automorphism groups are functionally complete = *Acta Sci. Math. (Szeged)*, 41(1979), 391-402 p.
5. (with P.P. Pálffy and L. Szabó) Algebras with doubly transitive automorphism groups = *Colloq. Math. Soc. J. Bolyai*, vol. 28., North-Holland, 1981, 521-535 p.
6. Clones of linear operations on finite sets = *Colloq. Math. Soc. J. Bolyai*, vol. 28., North-Holland, 1981, 693-738 p.
7. (with I.G. Rosenberg) Submaximal clones with a prime order automorphism = *Acta Sci. Math. (Szeged)*, 49(1985), 29-48 p.
8. Idempotent algebras with restrictions on subalgebras = *Acta Sci. Math. (Szeged)*, 51(1987), 251-268 p.

Dr. Kurusa Árpád 8 legjelentősebb publikációja:

1. New unified Radon inversion formulas = *Acta Mat. Hungar.*, 60(1992), 283-290 p.
2. A characterization of the Radon transform and its dual on Euclidean space = *Acta Sci. Math. (Szeged)*, 54(1990), 273-276 p.
3. A characterization of the Radon transform's range by a system of PDEs = *J. Math. Anal. Appl.*, 161(1991), 218-226 p.
4. Translation invariant Radon transforms = *Math. Balkanica*, 5(1991), 40-46 p.
5. The Radon transform on hyperbolic space = *Geom. Dedicata*, 40(1991), 325-339 p.
6. (with J. Kincses) Can you recognize the shape of a figure by its shadows? = *Beitrag Alg. Geom.*, 36(1995), 25-35 p.
7. The Radon transform on half sphere = *Acta Sci. Math. (Szeged)*, 58(1993), 143-158 p.
8. The invertibility of the Radon transform on abstract rotational manifolds of real type = *Math. Scand.*, 70(1992), 112-126 p.

A hármuk által hivatkozott könyvek között az arány a következő:

Totik Vilmos idézett 126 könyvet, ebből könyvtárunkban megtalálható 84 db, azaz 66,67 %.

Szendrei Ágnes idézett 30 könyvet, ebből könyvtárunkban megtalálható 25 db, azaz 83,3 %.

Kurusa Árpád idézett 24 könyvet, ebből könyvtárunkban megtalálható 21 db, azaz 87,5 %.

Össességében a hivatkozott könyvek 72,2 %-át megtalálhatták a Bolyai Könyvtárban.

Megjegyzések ehhez az eredményhez:

- A három vizsgált személy közül Totik Vilmos publikált a legtöbbet, eddig már több monográfiája is megjelent jónevű külföldi kiadóknál, s vendégprofesszorként a világ több táján, egyetemén, könyvtárában megfordult már. Ezzel is magyarázható, hogy ő hivatkozott a legtöbb műre, s ezek közül százalékban kevesebb található meg a Bolyai Könyvtárban.

- Hármuk közül Kurusa Árpád a legfiatalabb, ő publikált egyelőre a legkevesebbet, s ő támaszkodik leginkább a helyi könyvtár anyagára.

Az egyes szakfolyóiratokra való hivatkozásaikat a 9. táblázatban foglaltam össze. A táblázat első felében található azok a folyóiratok a *Mathematical Review* rövidítéseit használva, abc-rendben felsorolva, amelyek megtalálhatók a Bolyai Könyvtárban, a második felében pedig azok, amelyek nem találhatók meg.

9. táblázat

folyóirat neve	Totik Vilmos	Szendrei Ágnes	Kurusa Árpád
Abh. Math. Sem. Univ. Hamburg	1		
Acta Cybernet.		1	
Acta Math.	1		6
Acta Math. Hungar.	5		2
Acta Sci. Math. (Szeged)	6	8	1
Adv. Math.	1		3
Aequationes Math.		1	
Algebra Universalis		16	
Algebra i Logika		1	
Amer. J. Math.	1		
Amer. Math. Monthly			5
Analysis	3		
Anal. Math.	4		
Ann. Acad. Sci. Fenn.		1	
Ann. of Math.	8		
Ann. Scuola Norm. Sup. Pisa			1
Arch. Math. (Basel)		4	1
Ark. Mat.	1		
C.R. Acad. Bulgare Sci.	3		
Canad. J. Math.	5		
Colloq. Math.		5	
Comm. Pure Appl. Math.			5
Comment. Math. Helvet.	1	1	
Comment. Math. Univ. Carolin.		1	
Constr. Approx.	19		

Czechoslovak Math. J.		1	
Dokl. Akad. Nauk Armyansk.	1		
Dokl. Akad. Nauk SSSR	10	1	2
Duke Math. J.			4
Elektron. Informationsverarbeitung. Kybernetik		3	
Fund. Math.		5	
Geom. Dedicata			2
Indag. Math.	1	1	
Indian J. Math.	4		
Indiana Univ. Math. J.	2		
Israel J. Math.	1		
Izv. Akad. Nauk. SSSR	2		
J. Approx. Theory	36		
J. Anal. Math.	1		
J. London Math. Soc.	2	1	1
J. Math. Anal. Appl.	3		9
J. Math. Mech.	3		
J. Math. Osaka City Univ.			1
J. Math. Phys.	1		6
J. Reine Angew. Math.	1		
Kibernetika		1	
Mat. Sb.	21	2	
Math. Ann.	2	1	1
Math. Gazette	1		
Math. Nachr.	1	2	
Math. Scand.	1		1
Math. Z.	6	4	1
Pacific J. Math.	6	2	
Period. Math. Hungar.	3		
Pliska Stud. Math. Bulgar.	1		
Proc. Amer. Math. Soc.	8	2	5
Proc. Cambridge Phil. Soc.		1	
Proc. London Math. Soc.	4		1
Proc. Roy. Irish Acad. Sect. A	1		
Publ. Math. Debrecen	1		
Rev. Roumaine Math. Pures Appl.		1	
Rostock. Math. Kolloq.		1	
Semigroup Forum		1	
Serdica	1		
SIAM J. Appl. Math.			1
SIAM J. Math. Anal.			4
SIAM J. Numer. Anal.	2		
Sibirsk. Mat. Zh.	1		
Sitzungsber. Bayerischen Akad.	1		
Studia Sci. Math. Hungar.	1		
Teor. Funk. Anal. i Prilozhen.	1		
Trans. Amer. Math. Soc.	10		7
Uspekhi Mat. Nauk	2		
Vestnik Moskov. Univ. Ser. I	2		
Acta Appl. Math.	1		
Ann. Global Anal. Geom.			1
Ann. Univ. Turku. Ser. A I		2	
C.R. Acad. Sci. Paris Sér. I Math.	1	5	
C.R. Math. Rep. Acad. Sci. Canada		3	
Diskret. Analiz		2	
Forum Math.			1
Functional Anal. Appl.			1

J. Appl. Phys.		1
J. Comput. Appl. Math.	1	
J. Inst. Math. Appl.	2	
Rocky Mountain J. Math.	3	
Rozprawy Cesk. Akad. Ved.		5
Univ. Nac. Tucumán Rev. Ser. A	1	
Vestnik Kharkov Gos. Univ.	1	

A táblázatban összesen 89-féle folyóirat szerepel. Ezek közül Totik Vilmos 57 féléét, Szendrei Ágnes 32 féléét, Kurusa Árpád pedig 28 féléét említi. A legalább kettő által is említettek száma 21. Tehát ezek azok a folyóiratok, amelyek nem annyira specializálódtak, általánosabb érdeklődésre tarthatnak számot. A hivatkozott folyóiratok közül 74 megtalálható a könyvtárban, ez 83 %.

Nézzük, hogy az egyes tudományágak igénye mennyire lefedett.

- Analízis területén 214 hivatkozásból 204 a könyvtárban elolvasható, azaz 95 %. A keresett folyóiratok 87,7 %-a megtalálható.
- Algebra területén 86 hivatkozásból 69 olvasható a könyvtárban, azaz 80 %. A keresett folyóiratok 84,3 %-a megtalálható.
- Geometria területén 74 hivatkozásból 70 olvasható a könyvtárban, azaz 94,6 %. A keresett folyóiratok 85 %-a megtalálható.

Azaz összesítve 374 keresésből 343-at megtaláltak a könyvtárban, azaz 91,7 %-ot. Azt hiszem, ez nagyon jó arány!

Tisztában vagyok vele, hogy egy-egy kiragadott példából nem illik általánosítani. Ám a Bolyai Könyvtárban eltöltött 9 éves könyvtárosi tapasztalatomat is figyelembe véve úgy vélem, hogy a könyvtár szakirodalommal nagyon jól felszerelt, s az oktatói, kutatói igények 80-90 %-át ki tudja elégíteni. S mi más, ha nem ez a könyvtár elsőrendű feladata.

Utószó

1948-ig tartott tehát az első korszak a szegedi matematikai szakkönyvtár építésében. Sok küzdelemmel, de sikerült megteremteni egy nemzetközi hírű szakkönyvtár alapjait. Riesz Frigyes, Haar Alfréd és később Kalmár László neve kitörölhetetlen nemcsak a matematika világából, de a Bolyai Könyvtár történetéből is. Húsz év alatt a semmiből egy 3.200 kötetes kitűnő gyűjteményt hoztak össze.

Az őket követők méltón folytatták elődeik munkáját, s a könyvtár nagyszerű állománya révén napjainkban is kedvelt kutatóhelye mind a hazai, mind a külföldi matematikusoknak.

A könyvtáros, Horváth Jánosné 1958-ban egy emlékkönyvet nyitott, amelybe az idelátogatók néhány emlékező sort írtak-írnak. Az első beírás Ciprian Foias-tól származik. De járt itt Szegő Gábor (1960), Gh. Vranceanu (1961), Erdős Pál (1966), I. Gohberg (1968), R. Nevanlinna (1969), E. R. Lorch (1972).

Készültek megemlékezések a világ számos nyelvén: angolul, franciául, németül, oroszul, spanyolul, de japán írással is találkozhat az érdeklődő olvasó. A 15. mellékletben ezek közül válogattam ki néhányat.

Befejezésül J. Hirschfeld angol matematikus kedves szavait idézem:

It is a great pleasure to visit an institute and a library where the love of mathematics is so clearly demonstrated. It is to be hoped that the traditions and competeness of the collection will be maintained.

James Hirschfeld
University of Sussex
 6.5.72

Jegyzetek

- (1) A Bolyai Könyvtár leltárkönyvei alapján
- (2) Erdély magyar egyeteme. Az erdélyi egyetemi gondolat és a m. kir. Ferenc József Tudományegyetem története. Kolozsvár, 1941. 334. p. (a továbbiakban: Erdély magyar egyeteme)
- (3) U. o. 334. p.
- (4) A magyar királyi Ferencz József-Tudományegyetem almanachja az MCMXXI-XXII. tanévre. Szeged, 1922. 15. p.
- (5) Scharnitzky Viktorné könyvtáros írásbeli közlése alapján
- (6) Vértesy Miklós: A magyar könyvtárak a kapitalizmus korában (1867-1918) = Magyar könyvtártörténet. Bp., 1987. 328. p.
- (7) Bibó István: Könyvtáraink racionalizálása. A szegedi egyetemi könyvtár tíz éve. Szeged, 1930. 7. p.
- (8) Vértesy Miklós: A két világháború közt (1919-1945) = Magyar könyvtártörténet. Bp., 1987. 369. p.
- (9) Papp János: Móra Ferenc korszaka (1917-1934) = A Somogyi Könyvtár száz éve. Könyvtártörténeti tanulmányok. Szeged, 1984. 107. p.
- (10) Devich Andor: A szegedi Tudományegyetem története 1921-1944. Szeged, 1990. 85. p.
- (11) Lorch, Edgar R.: Szeged - 1934 = Természet Világa 125(1994):3. 123. p.
- (12) Acta Sci. Math. (Szeged) megfelelő kötetei
- (13) dr. Kalmár László szóbeli közlése alapján
- (14) Acta Sci. Math. (Szeged) megfelelő kötetei és a leltárkönyv összehasonlítása alapján
- (15) Varga Antal: Adalékok a szegedi matematikai iskola előtörténetéhez. = Polygon. Matematikai, szakdidaktikai közlemények, 1(1991):2. Szeged, 2. p.
- (16) Devich Andor: i. m. 150-153. p.
- (17) Lorch, E.R.: i. m. 124. p.
- (18) Erdély magyar egyeteme. 367. p.
- (19) Bibó István: i. m. 7-8. p.
- (20) Erdély magyar egyeteme. 367. p.
- (21) Kalmár László szóbeli közlése alapján
- (22) Bibó István: i. m. 16. p.
- (23) a leltárkönyvek alapján

Felhasznált irodalom

Bényei Miklós: A könyvtártörténetírás problémái, különös tekintettel a helyismereti munkára. Módszertani tanácsadó. Szentendre, 1988.

Umberto Eco: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Bp., 1991.

Hiller István: Hazánk első szakkönyvtárának kialakulása. Az Erdészeti és Faipari Egyetem könyvtárának története. Sopron, 1975.

Tóth András: Egyetemünk könyvtárhálózatának néhány problémája. = Az egyetemi könyvtár évkönyvei I. Bp., 1962. 9-19. p.

Unger Mátyás: Bevezetés a források ismeretébe és a forráselemzésbe. Bp., 1985.

Vértessy Miklós: Könyv- és könyvtártörténet. Módszertani útmutató kezdő kutatók számára. Bp., 1977.

A tekintetes

Szegedi Természettudományi Kutató Bizottságnak,

S z e g e d .

Tisztelettel bejelentjük, hogy a matematikai és geometriai
szükségek együttes szükséglete a szegedi Természettudományi Kutató Bizottság
által az 1931/32. tanév I. félévében szétosztásra kerülő 50.000 pengőből:
500 /egyezeröttszáz/ pengő.

Ebből fedeztetnének:

1. A Rockefeller-Alapítvány 23.080 pengős adományából beszer-
zendő folyóiratoknál fellépő áremelkedések egy része.

2. A Rockefeller-Alapítvány adományából beszerzendő követke-
ző folyóiratok jelen köteteinek előfizetési ára:

Annales de la Faculté des Sciences de Toulouse pour les sci-
ences mathématiques.

Annali di Matematica pura ed applicata.

Giornale di matematiche.

Journal de mathématiques pures et appliquées.

Journal für die reine und angewandte Mathematik,

Proceeding of the Section of Sciences of the Kong. Akademie

Wetenschappen te Amsterdam.

Skrifter v. d. kgl. Danske Videnskabernes Selskab, Matematisk
Afdeling.

Zeitschrift für angewandte Mathematik und Mechanik.

3. A következő, részben újabban megindult, részben eddig is
átartott folyóiratok jelen köteteinek előfizetése:

Commentarii Mathematici Helvetici.

Jahrbuch über die Fortschritte der Mathematik.

Mathematische Annalen.

Mathematische Zeitschrift.

The quarterly Journal for pure and applied Mathematics, Ox-
ford Series.

Zentralblatt für Mathematik und ihre Grenzgebiete.

A nevezett folyóiratok a következő tudományos vizsgálatokhoz
szükségesek:

Dr. Riesz Frigyes egyetemi ny. r. tanár: Valós változóju függ-
vények tana, különösen a differenciálás újabb elmélete. /Könyv; Conférence a

zürichi nemzetközi matematikai kongresszus alkalmából. - Dr. Haas Alfréd
egyetemi ny. r. tanár: A csoportkarakterisztikák elmélete; a folytoé
nos csoportok algebrai elmélete. - Dr. Kerékjártó Béla egyetemi ny. r. tanár:

A topologia alapproblémái és alkalmazásai /Könyv/, a folytonos csoportok geo-
metriai elmélete. - Dr. Sz. Nagy Gyula egyetemi ny. rk. tanár: Algebrai görbék
és felületek elmélete. - Dr. Kalmár László egyetemi adjunktus: Analitikai szám-
elmélet; matematikai logika. - Dr. Lipka István egyetemi tanárségéd: Algebrai
egyenletek gyökeinek helyzete. - Dr. Zányi László piarista tanár: Ideálolmé-
let. - Schmidt Vilmos belföldi kutatási ösztöndíjas: Konform ábrázolások vizs-
gálata a határon; szummabilitási módszerek összehasonlítása.

Fogadja a tekintetes bizottság őszinte tiszteletünk kifeje-
zését.

S z e g e d , 1931. november 2.

egyetemi ny. r. tanárok.

Méltóságos Elnök Úr!

Tisztelettel bejelentem, hogy a matematikai és geometriai anszések együttes szükséglete a Szegedi Természettudományi Kutatási Bizottság által az 1932/33. tanév I. felében szétosztásra kerülő kutatási segélyből 500 (e g y e z e r ö t s z á z) pengő.

Ez az összeg az 1931. november 2.-én kelt bejelentésünkben észlelesen felsorolt matematikai kutatások folytatását szolgálná. Nevezesen ebből fedeztetnének: 1) a Rockefeller-Alapítvány felszerelési adományából beszerzendő folyóiratoknál fellépő áremelkedések egy része; 2) a Rockefeller-Alapítvány felszerelési adományából beszerzett és beszerzendő, valamint az ujabban megindult folyóiratok jelen évi köteteinek előfizetési ára; 3) az említett kutatásokhoz szükséges, újabban megjelent könyvek vételára; 4) a Rockefeller-Alapítvány felszerelési adományából, valamint a kutatási segélyből beszerzett folyóiratok és könyvek köttetésének költsége.

Méltóságodnak mély tisztelettel

z e g e d , 1932. szeptember 24.

egyetemi ny. I. tanár.

Méltóságos dr. Szent-Györgyi Albert egyetemi ny. r. tanár úrnak, a Szegedi Természettudományi Kutatási Bizottság Elnökének,

S z e g e d .

Méltóságos Elnök Úr!

Tisztelettel bejelentjük, hogy a matematikai és geometriai
anszékek együttes szükséglete a Szegedi Természettudományi Kutatási Bizott-
ág által az 1932/33. tanév II. felében szétosztásra kerülő kutatási segély-
51 1500 (e g y e z e r ö t s z á z) pengő.

Ez az összeg az 1931. november 2.-án kelt bejelentésünkben
észletesen felsorolt matematikai kutatások további folytatását szolgálná.
vezetesen ebből fedeztetnének: 1) a Rockefeller-Alapítvány felszerelési
adományából beszerzett folyóiratoknál fellévpő áremelkedések egy része; 2)
Rockefeller-Alapítvány felszerelési adományából beszerzett és beszerzendő,
valamint az újabban megindult folyóiratok jelen évi köteteinek előfizetési
ára; 3) a fent említett kutatásokhoz szükséges, újabban megjelent könyvek be-
szerzési ára; 4) a Rockefeller-Alapítvány felszerelési adományából, valamint
kutatási segélyből beszerzett folyóiratok és könyvek köttetésének költsége.

Méltóságodnak mély tisztelettel

S z e g e d , 1933. január 30.

egyetemi ny. r. tanárok.

Méltóságos d r . S z e n t G y ö r g y i A l b e r t egyetemi ny. r.
tanár úrnak, a Szegedi Természettudományi Kutatási
Bizottság Elnökének,

S z e g e d .

1. Körzőkészlet, precíz, tokban 3 darab 7/IV.a
2. Vonalzó kemény fából táblai használatra 1 db. 11/IV.a
~~Vonalzó fejek kfa 3 db. 12/IV.a~~
3. Vonalzó, háromszögű, különböző nagyságu 10 db. 13/IV.a
4. Celluloid vonalzó 1 db. 14/IV.a
5. (Richter-féle rajzeszköz 15/IV.a) egy dobozban. Vismalegtek
~~Pontozó és kihúzó eszközök 16/IV.a~~
6. 1/2 ives rajztábla 7 db. 9/IV.a
7. 1 Enka írógép. 18/II.a

Szily Sándor

Az elszállításához a szegedi tulajdonjog fenntartásával és ennek mind szegedi, mind kolozsvári nyilvántartási kötelezettségével az engedélyt megadom.

Szeged, 1940. november 11.

Szily s.k.

Mély tisztelettel bejelentjük, hogy a Matematikai Szeminárium és a Geometriai Intézet egyesített könyvtárában elhelyezett könyvek és folyóiratok közül azok, amelyek az egyetemi oktatáshoz legszükségesebbek és legnehezebben pótolhatók, tehát kiürítés esetén feltétlenül elszállítandók, együttesen 2.2 m^3 helyet foglalnak el. Ezek legelőszerűbben 22 db. $64 \times 52 \times 30$ cm méretű ládában helyezhetők el. Tekintettel arra, hogy a kötetek sértetlen elszállításához vastagfalú és lécekkel megerősített ládák szükségesek, a ládáknak a szállítóeszközön való elhelyezése kb. 2.7 m^3 helyet igényel.

Méltóságodnak mély tisztelettel

S z e g e d , 1940. június 19.

egyetemi ny. r. tanárok.

Dékan Ur !

A kar III. rendkívüli ülésén történt megállapodása értelmében az alábbiakban terjesztem elő a matematikai tanszék kívánságait:

A./ Segéd-tanszemélyzeti állások

- 1./ 1 VII. f.o. intézeti tanári állás,
- 2./ 1 IX. f.o. tanársegédi állás és
- 3./ 1 könyvtárkezelői állás.

B./ Dolgozó természetű kívánságok

1./ Az intézeti átalány felemelése a háború előtti színvonalra a könyvkereskedői árak emelkedésének alapján.

2./ Rendkívüli intézeti átalányként az ily módon felemelt átalány négyszerese.

3./ Az intézet megrongált bútorzatának kijavítása /asztalok és lámpások stb./

4./ Az intézet árnyékszékeinek rendbehozása.

Indokolás: ad A 1./ Dr Kalmár László adjunktus intézeti tanárrá való kinevezését karunk négy ízben, utoljára 1946 január 31-én, 335/1945-46 mttk. szám alatt kérte. /A kérdéses szám alatt tett előterjesztésükre Dr. Riesz Frigyes egyetemi nyilvános rendes tanár által adott indokolást kérem újra a Miniszter Ur elé terjeszteni./ Karunk felterjesztésére a VKM. Ur 42.143/1946-VI.ü.o. szám alatt 1946 április 17-én kelt válaszában felhívta a Kart, hogy a legközelebbi költségvetési tárgyalásra tegyen új előterjesztést.

ad A 2./ Az intézetben jelenleg működik Dr. Surányi János IX. f.o. tanársegéd. Megválasztását a VKM. Ur 1947 augusztus 31-ig hagyta jóvá. További működésére már a vegyészképzés reformja folytán a segéd-tanszemélyzetre háruló munkatöbblet miatt is feltétlenül szükség van.

ad A 3./ Az évről-évre gyarapodó intézeti könyvtár kezelése, továbbá annak a háború folyamán megjelent könyvekkel való kiegészítése önálló felelősségeljes munkaerő alkalmazását kívánja. Ezért van szükség az eddigi díjtalan gyakornok helyett könyvtárkezelőre annál is inkább, mert a segéd-tanszemélyzet másik két tagját a vegyészképzés sokkal inkább igénybeveszi, mint eddig és díjtalanul senki, sem vállalkozik erre a munkára.

ad B 1./ Intézetünk kutató és oktató munkája színvonalának biztosításához feltétlenül szükség van a folyó szakirodalom beszerzésére. Intézeti átalányunk legnagyobb részét a háború előtt is könyvek és folyóiratok beszerzésére fordítottuk.

ad B 2./ Az intézetben folyó oktató és kutató munka folytonossága megkívánja, a háború alatt megjelent szakívek utólagos beszerzését, valamint a háború viszontagságai miatt elkallódott szakmunkák pótlását. Az utóbbiak jelentős része bevezető tankönyv volt. Ezek régebbi hallgatóinknál voltak kölcsön és vagy elpusztultak, vagy nem kerültek vissza. Hiányuk lényeges mértékben gátolja a vegyész-hallgatók matematikai kiképzését.

ad B 3./ Az Intézetnek hadikórház céljaira való igénybevétele céljából bútorunk nagyrészt bent kellett hagynunk. Ezek erősen megrongálódtak. Kijavításukra visszaköltözésünk /1946 március/ óta nem történt intézkedés. Ez a körülmény nagymértékben gátolja az intézet munkáját.

ad B 4./ Intézetünknek a Geometriai Intézettel közös árnyékszékében sem a vizelde, sem a fülkék egyike sincs használható állapotban.

Dékan Ur iránt mély tisztelettel:

1946 szeptember 21-én.

egyetemi ny.r. tanár
a Matematikai Intézet h. igazgatója.

Szegedi Tudományegyetem
Bolyai Intézete,
Szeged, Aradi vértanúk tere 1.

Szegedi Tudományegyetem
Rektori Hivatala

S z e g e d .

Hivatkozással 3 K 140/1955. r.sz. köriratra az alábbiakban közöljük a Bolyai Intézet könyvtárának 1955-ben központi utasításra leadott könyveiről, illetőleg azokról a duplumokról, amelyeket eladtunk vagy elcseréltünk.

Cseprakov	Kényszermunka a tőkés országokban	2.50	beszolgáltatva
Minc	A népi demokrácia néhány problémája a proletárdiktatúráról szóló lenini-sztálini tanítás megvilágításában (5 db)	5.-	beszolgáltatva
Judin	A népi demokratikus országok útja a szocializmus felé.	1.50	beszolgáltatva
Rákosi	Válogatott beszédek és cikkek	365.-	beszolgáltatva
	A Tito-banda az imperialisták kémszervezete	7.50	beszolgáltatva
Farkas Mihály:	Lenin és Sztalin tanítása a pártról	1.-	beszolgáltatva
Rákosi Mátyás:	A békéért és a szocializmus építéséért	210.-	beszolgáltatva
Sz.-Nagy Béla:	Valós függvények és függvénysorok	42.-	cserébe a Lengyel Tud. Akadémiának
/a Achieser-Glasman:	Theoria der linearen Operatoren im Hilbert-Raum	86.10	eladva

Végösszesen: 720.⁶⁰

Szeged, 1956. január 6.

Kalmár Lászlóné
(Kalmár Lászlóné)
könyvtáros

Egyetemi Könyvtár
Szeged.

18/Ttk/1955. ttk. számra hivatkozással mellékelten megküldöm a Jugoszláviával kapcsolatos ellenséges nézeteket tartalmazó brossurákat és könyveket.

Cseprakov: Kényszermunka a tőkés országokban.	VI.a. 3876.	1 db.
H. Minc: A népi demokrácia néhány problémája a proletárdiktatúráról szóló lenini-sztálini tanítás megvilágításában.	VI.a. 3438.	5 db
P. F. Judin: A népi demokratikus országok útja a szocializmus felé.	VI.a. 3121.	1 db
P. F. Judin: A népi demokratikus országok útja a szocializmus felé. (A Marxizmus Tanszék tulajdona)	VI.a. 16143.	10 db
Rákosi Máttyás: Válogatott beszédek és cikkek. (A Marxizmus Tanszék tulajdona)	VI.a. 1594. 129. 2712. 778.	7 db 1 db 1 db 1 db
Rákosi Máttyás: Válogatott beszédek és cikkek.	VI.a. 3037. 3116. 2909. 3348.	1 db 1 db 1 db 8 db
A Tito-banda az imperialisták kémszervezete.	3380.	3 db
Farkas Mihály: Lenin és Sztalin tanítása a pártról	3120.	1 db

Szeged, 1955. aug. 19.

Kalmár Lászlóné
(Kalmár Lászlóné)
könyvtáros.

Nemzetközi cserekapcsolatok kérdőíve

(Melléklet a 101/1960. (M.K.1) M.M. sz. utasításhoz)

1. Az intézmény neve és címe (magyarul és ha van hivatalos idegen nyelvű elnevezés, angolul, franciául, németül és oroszul).

Szegedi Tudományegyetem
Bolyai Intézete

2. A kiküldött csereanyag⁺ Az intézmény által rendszeresen külföldre küldött magyar sorozati vagy periodikus kiadványok, évkönyvek, stb., cím szerinti megnevezése, feltüntetve a periodicitást és azt, hogy a kiadvány tartalmaz-e idegen nyelvű összefoglalót vagy sem.

ACTA SCIENTIARUM MATHEMATICARUM

Évenként egy kötet jelenik meg négy füzetben. A benne szereplő cikkek orosz, angol, francia és német nyelven jelennek meg.

3. A csere rövid értékelése⁺ (előnyök, nehézségek, szállítási kérdések, a kapott és küldött anyag értéke forintban, ha erre vannak adatok).

Csere útján nagyon értékes szovjet és nyugati folyóiratok régi számait is meg tudtuk kapni. Ezek ritkaág számba mennek, s kereskedelemben nem kaphatók. - Jelentős devizát takarítunk meg a nyugati folyóiratok cseréjével, és anyagilag is előnyös azt mutatja ez évi csere mérlegünk (kiküldtünk 151 kötet Actát, értéke 15 100,- Ft, kaptunk 182 kötet folyóiratot 32 456,- Ft értékben, 6 db könyvet 502,- Ft értékben).

⁺ Ha a kitöltésre a hely nem elegendő, sziveskedjék p_tlapot használni.

4. A külföldi cseretársak felsorolása + országok szerint. (A tőlük kapott anyag megnevezése mellőzhető.)

Amerikai Egyesült Államok:

The Library, John Hopkins University, Baltimore
Mathematical Association of America, Buffalo
New York University, Washington Library, New York
Duke University Library, Durham
University of Illinois Library, Urbana
Massachusetts Institute of Technology, Cambridge
Indiana University Library, Bloomington
The Association for Symbolic Logic, Rutgers Univ.
New Brunswick
Mathematical Reviews, Providence
University of Michigan, General Library, Ann Arbor
Library, State College of Washington, Pullman
Library, University of Washington, Seattle
Library, Univ. of Southern California, Los Angeles
General Library, Univ. California, Berkeley
Library, University of California, Santa Barbara
Brown University Library, Providence
University of North Carolina, Mathematics Department
Chapel Hill

Anglia: The Library of the London Mathematical Society,
University College, London
University College, Leicester
Library, University of London
The Philosophical Library, Cambridge
The University Library, Glasgow
Royal Society of Edinburgh

Argentina: Instituto de Matematica, Rosario
Comision Nacional de la Energia Atomica,
Buenos Aires
Instituto de Matematica, Universidad Nac. Tucuman
Universidad Nacional de Cuyo, Biblioteca, San Luis

Ausztria: Österreichische Mathematische Gesellschaft, Wien
Mathematisches Seminar der Universität, Wien
Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien

Belgium: Société Royale des Sciences, Liège
Matheses, Mons

Brazília: Instituto de Matematica Pura e Aplicada, Rio de Janeiro
Universidade de Sao Paulo, Faculdade de Filosofia,
Sec. Matematica, Sao Paulo

Bulgária: Académia Bulgare des Sciences, Sofia

Csehszlovákia: Jednota Čsl. Matematiku a Fysiku, Praha

+ Ha a kitöltésre a hely nem elegendő,
sziveskedjék pótlapot használni.

Dánia: Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, K ø b e n h a v n
Universitets Matematisk Institut, K ø b e n h a v n

Finnország:
Annales Academiæ Scientiarum Fennicæ, H e l s i n k i

Franciaország:
Institut Fourier, G r e n o b l e
Institut Henri Poincaré, P a r i s
Institut de Mathématique, L y o n
Bibliothèque des Sciences Mathématiques, École Normale Supé-
rieure, P a r i s
Société Mathématique de France, P a r i s
Académie des Sciences, Institut de France, P a r i s
Institut des Hautes Études Scientifiques, P a r i s
Université d' A l g è r

Hollandia:
Mathematisch Institut der Rijksuniversiteit te U t r e c h t
Bibliothek der Technische Hogeschool, D e l f t
Wiskundige Genootschap, A m s t e r d a m
Proceedings Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen,
A m s t e r d a m
Mathematisches Centrum, A m s t e r d a m

India:
Calcutta Mathematical Society, C a l c u t t a
Mathematical Department, Lucknow University, L u c k n o w
Tata Institute of Fundamental Research, B o m b a y
Ramanujan Institute of Mathematics, University Buildings,
M a d r a s

Izrael:
The Jewish National and University Library, J e r u s a l e m

Japan:
Department of Mathematics, Kyushu Institute of Technology,
T o b a t a
St. Paul's University, T o k y o
Sciences Council of Japan, T o k y o
Hiroshima University Library, H i r o s h i m a
Department of Mathematics Hokkaido University, S a p p o r o
Institute of Polytechnics, Osaka City University, O s a k a
Mathematical Society of Japan, T o k y o
Department of Mathematics, Tokyo Institute of Technology,
T o k y o
Department of Mathematics, Kobe University, K o b e
" " , Okayama University, O k a y a m a
Mathematical Institute, Kyusyu University, F u k u o k a
" " Nagoya University, N a g o y a
Faculty of Liberal Arts and Science Shizuoka University,
O o i w a , S h i z u o k a
Department of Mathematics, Ochanomizu University, T o k y o
" " Osaka University, O s a k a
Japan Academy, T o k y o
Research Institute for Fundamental Physics Kyoto University,
K y o t o
Tensor Society, S a p p o r o
Mathematical Institute, Tôhoku University, S e n d a i
Mathematical Department, Yokohama Municipal University
Y o k o h a m a

Jugoszlávia:
Društvo Matematicova i Fizicara N.E.H. Z a g r e b
Institut de Mathématique de l'Université d'État, S k o p j e
Centralna Biblioteka, Filozofskog Fakulteta, N o v i S a d
Département de Mathématiques, Faculté d'Electrotechnique,
B e l g r a d e

Institut Mathématique de l'Académie Serbe, B e l g r a d

Kanada:

The Library, University of T o r o n t o

Lengyelország:

Instytut Matematyczny Polskiej Akademii Nauk, W a r s z a w a

Acta Arithmetica, W a r s z a w a

Polskie Towarzystwo Matematyczne, K r a k ó w

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, L u b l i n

Seminarium Matematyczne, Uniwersytet W a r s z a w a

" " W r o c l a w

Redakc. Studia Mathematica, W r o c l a w

Németország:

Mathematisches Seminar der Universität H a m b u r g

Deutsche Forschungsgemeinschaft, B a d G o d e s b e r g

Mathematisches Institut der Universität, T ü b i n g e n

Springer-Verlag, Berlin-Wilmersdorf

Deutsche Akademie der Wissenschaften, Forschungsinst.f.Math.B e r l i n

Bibliothek des Mathematischen Instituts, G ö t t i n g e n

Deutscher Verlag der Wissenschaften, B e r l i n

Institut für mathematische Logik der Humboldt-Universität, B e r l i n

Mathematisches Institut der Universität G i e s s e n

Norvégia:

Matematisk Undervisningsmaterieel, Universitetet, O s l o

Olaszország:

Scuola Normale Superiore di P i s a, Scienze fisiche e matematiche

Seminario Matematico dell'Università di F e r r a r a

Istituto Matematico S. Pincherle della R. Università, B o l o g n a

Seminario di Matematica dell'Università di B a r i

Giornale di Matematiche di Battaglioni, N a p o l i

Seminario Matematico dell'Università di C a t a n i a

Istituto Matematico Frederigo Enriques, Università di M i l a n o

Scuola di Matematica, P a l e r m o

Società Nazionale di Scienze, Lettere ed Arti in N a p o l i

Seminario Matematico della Università di P a d o v a

Biblioteca Matematica, Città Universitaria, R o m a

Istituto di Matematica della Università, N a p o l i

Portugália:

Portugaliae Mathematica, L i s b o a

Faculdade de Ciências, Biblioteca, L i s b o a

România:

Institutul Politehnic Bucuresti, Biblioteca Centrala, B u c u r e s t i

Institutul Politehnic I a s i

Societatea de Stiinte Matematica si Fizice din R.P.R. B u c u r e s t i

Biblioteca Academiei R.P.R. B u c u r e s t i

Redactia Revistei "Mathematica", C l u j

Institutul de Matematica Academiei R.P.R. B u c u r e s t i

Acad. R.P.R. Filiala Iasi, Institutul de Matematica, Iasi

Filiala Academiei R.P.R., Biblioteca, C l u j

" " " " T i m i s o a r a

Spanyolország:

Seminario Mathematico, Universidad de Barcelona
Instituto Jorge Juan de Matematicas, Madrid

Svájc:

Commentarii Mathematici Helvetici, Zürich
Elemente der Mathematik, Technikum Winterthur
L'Enseignement Mathématique, Université de Genève

Svédország:

Institut Mittag-Leffler, Djursholm
Kung. Vetenskapsakademiens Bibliothek, Stockholm
Universitetsbibliotheket, Lund
Skandinavisk Aktuarietidskrift, Stockholm
Kung. Tekniska Hogskolans-Avhandlingar, Bibliotek, Stockholm

Szovjetunió:

Instituta Naučnoj Informacii Akademii Nauk SzSzsZR, Moszkva
Matematicheskij Gosudarstvennij, Universzitet, Moszkva
Vűcsiszlittel'nij Centr Akademii Nauk Gruzinszkoj SzSzsZR, Tbiliszi
Biblioteka Akademii Nauk Gruzinszkoj SzSzsZR, Tbiliszi
Biblioteka Akademii Nauk Ukrainszkoj SzSzsZR, Kiev
Ucsenie Szpiszki Har'kov, Har'kov
Biblioteka Akademii Nauk SzSzsZR, Leningrad

Tasmania:

Department of Mathematics, University of Tasmania, Hobart

Uruguay:

Instituto de Matematica y Estadística, Facultad de Ingeniería
Montevideo

K i m u t a t á s

József Attila Tudományegyetem Bolyai Intézete kiadásában megjelenő

ACTA SCIENTIARUM MATHEMATICARUM

Folyóirat cserekapcsolatainak alakulásáról.

Kiadó ország neve	1948-49	1956-57	1964-65
<u>Belföldi csere</u>			
Magyarország	1	2	3
<u>szocialista országok</u>			
Bulgária	1	1	1
Csehszlovákia	1	1	2
Jugoszlávia	3	5	4
Lengyelország	7	9	9
Német Demokratikus Köztárs.	3	5	5
Románia	4	7	10
Szovjetunió	7	11	13
<u>Más országok</u>			
Algéria	-	1	-
Anglia	5	7	7
Argentína	2	3	3
Ausztrália	-	-	1
Ausztria	2	3	3
Belgium	2	2	2
Brazília	2	2	2
Dánia	2	3	3
Egyesült Államok	11	14	14
Finnország	1	1	1
Franciaország	7	8	6
Hollandia	3 ⁴	5	5
India	3	3	5
Izrael	-	1	1
Japán	10	22	25
Kanada	1	1	1
Német Szövetségi Közt.	4	5	5
Norvégia	1	1	1
Olaszország	8	12	12
Portugália	1	2	2
Spanyolország	1	1	2
Svájc	4	3	3
Svédország	4	5	5
Uruguay	-	1	1
Összesen	102	147	157

Ezen kimutatás alapjául a hivatalos nyilvántartásokat vettük, s miután a leltárkönyvek 1948. évben - az új leltárfelvétel alkalmával - nem

tüntették fel a csereből származó könyveket és folyóiratokat, így a csere alakulását ez időtől kezdve tudjuk pontosan kimutatni, bár feltehető, hogy az 1948-49-ben fennálló cserék nagy része már egy-két évtizedes múlttal rendelkezik.

A csere kimutatása a kapott folyóiratok fajtája szerint történt. Ez kis ingadozással megegyezik a cserélő intézmények számával.

Értékük alakulásához annyit jelentenénk, hogy egy hozzávetőleg arányosan emelkedett a darabok ill. kötetek számával, s az elmúlt év folyamán visszamenőlegesen is megküldött évfolyamokkal együtt 204 kötetet tett ki a csérébe kapott folyóiratok száma 37 295,- Ft értékben. Az elküldött Acta kötetek száma 163 volt s ez Kultura árfolyamán 16 300,- Ft.

Szeged, 1965 február 15.

Az Egyetem 20 éves fejlődésének anyagához készült mellékletként, elküldve JATE Rectorához.

K i m u t a t á s

a Bolyái Intézet azon folyóiratairól, amelyek - a leltári napló feljegyzései szerint - az Acta Scientiarum Mathematicarum c. folyóiratáért kapott cserébe:

Folyóirat neve, kiadási hely	Csere kezdete ill. időtartama								
	1948-49	1950-51	1952-53	1954-55	1956-57	1958-59	1960-61	1962-63	1964-65
1. Abhandlungen aus dem mathematischen Seminar der Hamburgischen Universität, Hamburg	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2. Acta Arithmetica, Warszawa	-	-	-	-	-	+	+	+	+
3. Acta Mathematica, Uppsala	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4. Algebra i Logika, Novoszibirszk	-	-	---	-	-	-	-	+	+
5. American Journal of Mathematics, Baltimore	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6. American Mathematical Monthly, Menasha	+	+	+	+	+	+	+	+	+
7. Analele Academiei Republicii Populare Romany, Seria A. Bukarest	+	+	-	Meggzúnt a folyóirat			-		
8. Analele Stiintifice ale Universitatii "Al.I. Cuza" din Iasi	-	-	-	-	-	+	+	+	+
9. Annales Academiae Scientiarum Fennicae, Series A. Helsinki	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10. Annales de la Société Polonaise de Mathématique, Krakko	+	+	+	-	Meggzúnt			-	
11. Annales de l'Institut Fourier, Grneoble	+	+	+	+	+	+	+	+	+
12. Annales de l'Institut Henri Poincaré, Paris	+	+	+	+	+	+	+	+	+
13. Annales de l' Université de Lyon, Sect. A.	+	+	+	+	+	+			
14. Annales Polonici Mathematici, Warszawa	-	-	-	+	+	+	+	+	+
15. Annales Scientifiques de l'École Normale Supérieure, Paris	+	+	+	+	+	+	+	+	+
16. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sect. A. Lublin	+	+	+	+	+	+	+	+	+
17. Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, Budapest	+	+	+	+	+	+	+	+	+
18. Annali della Scuola Normale Superiore di Pisa, Bologna	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19. Annali della Iniversita di Ferrara, Sct. VII. Mat.	-	-	+	+	+	+	+	+	+
20. Annali di Matematica Pura ed Applicata, Bologna	+	+	+	+	-	-	-	-	-
21. Annals of Mathematics, Princeton	+	+	+	+	+	+	+	+	+
22. Archiv der Mathematik, Kalsruhe	-	-	-	-	+	+	+	+	+
23. Arkiv för Matematik, Stockholm	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24. ATTi della Accademi a Nazionale dei Lincei, Classe di Scienze fisiche, matematiche e naturali, Róma	+	+	+	+	+	+	+	+	+
25. The Bell System Technical Journal, New York	-	-	-	-	-	-	-	+	+
26. Berichte über die Verhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig	+	+	+	+	+	+	+	+	+
27. Boletim da Sociedade de Matematica de Sao Paulo Brazil	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28. Bollettino della Unione Matematica Italiana, Bologna	+	+	+	+	+	+	+	+	+
29. Buletin Stiintific , Sect. Stiinte Matematice si Fizice, Bukarest	+	+	+	-	megszúnt			-	

IO. Melikidze, 3. oldal

1948-49-1950-51-1952-53-1954-55-1956-57-1958-59-1960-61-1962-63-1964-65

Folyóirat neve, kiadási helye	1948-49	1950-51	1952-53	1954-55	1956-57	1958-59	1960-61	1962-63	1964-65
30. Buletinul Institutului Politehnic din Iasi						+	+	+	+
31. Buletinul Institutului Politehnic Bucuresti						+	+	+	+
32. Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences Warsovie			+	+	+	+	+	+	+
33. Bulletin de la Société des Amis des Sciences et des Lettres de Poznan	+	+	+	+	-	megszűnt	-		
34. Bulletin de la Société Mathématique de France, Paris	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35. Bulletin de la Société Royal des Sciences de Liège, Bruxelles	+	+	+	+	+	+	+	+	+
36. Bulletin Mathématique de la Société Roumaine des Sciences, Bukarest	+	-	-	-	+	+	+	+	+
37. Bulletin of the Calcutta Mathematical Society, Calcutta	+	+	+	+	+	+	+	+	+
38. Bulletin of the Kyushu Institute of Technology, Tobata					+	+	+	+	+
39. Bulletin of the Research Council of Israel, Jerusalem				+	+	+	+	+	cimvált-
40. Cahiers Rhodaniens, Université de Lyon		+	+	+	+	+	+	+	+
41. Canadian Journal of Mathematics, Toronto	+	+	+	+	+	+	+	+	+
42. Collectanea Mathematica, Barcelona	+	+	+	+	+	+	+	+	+
43. Collectanea Mathematica, Pubblicazioni dell'Istituto di Matematica dell'Università di Milano			+	+	+	+	+	+	+
44. Collected Papers from the Mathematical Institut Faculty of Science Nagoya University	+	+	+	+	-	megszűnt	-		
45. Colloquium Mathematicum, Wrocław	+	+	+	+	+	+	+	+	+
46. Commentarii Mathematici Helvetici, Zürich	+	+	+	+	+	+	+	+	+
47. Commentarii Mathematici Universitatis Sancti Pauli, Tokyo			+	+	+	+	+	+	+
48. Commentationes Mathematicae Universitatis Carolinae, Prága							+	+	+
49. Communications on pure and applied mathematics, New York-London	+	+	+	+	+	+	+	+	+
50. Compositio Mathematica, Groningen					+	+	+	+	+
51. Courtes Rendus de l'Académie Belge des Sciences, Bruxelles	+	+	+	+	+	+	+	+	+
52. Courtes Rendus de l'Académie de la République Populaire de Chine, Pékin			-	-	-	-	-	-	-
53. Courtes Rendus de l'Académie des Sciences de l'URSS, Moscou			-	-	-	-	-	-	-
54. Comunicările Academiei Republicii Populare Române, Bucarest		+	+	+	+	+	+	+	- megszűnt
55. Comptes Rendus de l'Académie des Sciences de l'URSS, Moscou									
56. Czechoslovak Mathematical Journal, Praha									
57. Deutsche Zeitschrift für Philosophie, Berlin									
58. Doklady Akademii Nauk SzSzsR, Moszkva	+	+	+	+	+	+	+	+	+
59. Duke Mathematical Journal, Durham	+	+	+	+	+	+	+	+	+
60. Eleméte der Mathematik, Basel	+	+	+	+	+	+	+	+	+
61. L'Enseignement Mathématique, Paris-Gnève	+	+	+	+	+	+	+	+	+

IC. melléklet, 4. oldal

62. Fundamenta Mathematicae, Varsó	+	+	+	+	+	+	+	+	+
63. Funkcialaj Ekvacioj, Tokyo								+	+
64. Ganita. Proceedings of the Benares Mathematical Society, Lucknow							+	+	+
65. Giornale di Matematiche di Battaglini, Napoli	+	+	+	+	+	+	+	+	+
66. Glasnik Matematičko-Fizički i Astronomiki Periodicum, Zagreb			+	+	+	+	+	+	+
67. Godisen Sbornik, Skopje	+	+	+	+	+	+	+	+	+
68. Godisnjak Fikozofskog Faculteta u Novom Sadu , Novi Sad					+	+	+	+	
69. Illinois Journal of Mathematics, Illinois					+	+	+	+	+
70. Indian Journal of Mathematics, Allahabad								+	+
71. Internationale Mathematische Nachrichten - régi cím : Nachrichten der Österreichischen mathematischen Gesellschaft - Wien	+	+	+	+	+	+	+	+	+
72. Israel Journal of Mathematics, Jerusalem - régi cím : Bull. Res. Council Israel									+
73. Izvestija Akademii Nauk SzSzsZR, Moszkva	+	+	+	+	+	+	+	+	+
74. Jahresbericht der deutschen Mathematiker Vereinigung, Berlin-Stuttgart	+	+	+	+	+	+	+	+	+
75. Japanese Journal of Mathematics, Tokyo	+	+	+	+	+	+	+	+	+
76. Journal of mathematics and mechanics - régi cím : Journal of Rational Mechanics and Analysis			+	+	+	+	+	+	+
77. Journal of Mathematics and Physics, Cambridge, Mass.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
78. Journal of Mathematics Osaka City University - régi cím : Journal of the Institute of Polytechnics Osaka City University				+	+	+	+	+	+
79. Journal of Science of the Hiroshima University, Series A.		+	+	+	+	+	+	+	+
80. Journal of Symbolic Logic, Baltimore	+	+	+	+	+	+	+	+	+
81. Journal of the Australian Mathematical Society, Groningen						+	+	+	+
82. Journal of the Faculty of Science Hokkaido University, Sapporo	+	+	+	+	+	+	+	+	+
83. Journal of the Faculty of Science University of Tokyo			+	+	+	+	+	+	+
84. Journal of the Indian Mathematical Society, Madras	+	+	+	+	+	+	+	+	+
85. Journal of the London Mathematical Society, London	+	+	+	+	+	+	+	+	+
86. Journal of the Mathematical Society of Japan, Tokyo	+	"	+	+	+	+	+	+	+
87. Kodai Mathematical Seminar Reports, Tokyo						+	+	+	+
88. Kumamoto Journal of Science, Series A. Kumamoto						+	+	+	+
89. Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézetének Közleményei				+	+	+	+	+	+
90. Matematiche, Seminario Matematico dell'Universita di Catania						+	+	+	+
91. Matematikseszkij Szbornik, Moszkva	+	+	+	+	+	+	+	+	+
92. Matematisk-fysiske Meddelelser, Kobenhavn	+	+	+	+	+	+	+	+	+
93. Matematisk-fysiske Skrifter					+	+	+	+	+

94. Matematisk Tidskrift, Kobenhavn	+	+	+	- megszünt -					
95. Mathematica, Cluj	+	-	-	-	-	+	+	+	
96. Mathematica Japonicae, Osaka	+	+	+	+	+	+	+	+	+
97. Mathematica Notae, Rosario	+	+	+	+	+	+	+	+	+
98. Mathematical Gazette, London	+	+	+	+	+	+	+	+	+
99. Mathematical Journal of Okayama University			+	+	+	+	+	+	+
100. Mathematical Reviews, Lancaster	+	+	+	+	+	+	+	-	-
101. Mathematica Scandinavica, Kobenhavn			+	+	+	+	+	+	+
102. Mathematics Student, Bangalore	+	+	+	+	+	+	+	+	+
103. Mathematika, Journal of Pure and Applied Mathematics, London				+	+	+	+	+	+
104. Mathematische Annalen, Berlin	+	+	+	+	+	+	+	+	+
105. Mathematische Nachrichten, Berlin	+	+	+	+	+	+	+	+	+
106. Mathésis, Recueil Mathématique, Paris	+	+	+	+	+	+	+	+	
107. Meddelanden fran Lunds Universitets Matematiska Seminarium, Lund	+	+	+	+	+	+	+	+	+
108. Mémoires de la Société Royale des Sciences de Liege, Paris- Bruxelles	+	+	+	+	+	+	+	+	+
109. Mémoires of the Faculty of Science Kyusyu University, Fukuoka	+	+	+	+	+	+	+	+	+
110. Michigan Mathematical Journal, Ann Arbor			+	+	+	+	+	+	+
111. Mitteilungen aus dem mathematischen Seminar der Universität Giessen	+	+	+	+	+	+	+	+	+
112. Monatshefte für Mathematik, Wien	+	+	+	+	+	+	+	+	+
113. Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen, Mathe- matisch-physikalische Klasse	+	+	+	+	+	+	+	+	+
114. Nagoya Mathematical Journal, Nagoya		+	+	+	+	+	+	+	+
115. Natural Science Reports of the Ochanomizu University, Tokyo		+	+	+	+	+	+	+	+
116. Nieuw Archief voor Wiskunde, Groningen	+	+	+	+	+	+	+	+	+
117. Nordisk Matematisk Tidskrift, Oslo				+	+	+	+	+	+
118. Norsk Matematisk Tidskrift, Oslo	+	+	+	- megszünt, helyette l. 117. -					
119. Osaka Mathematical Journal	+	+	+	+	+	+	+	+	+
120. Pacific Journal of Mathematics, Berkeley-Los Angeles		+	+	+	+	+	+	+	+
121. Portugaliae Mathematica, Lissabon	+	+	+	+	+	+	+	+	+
122. Poznanski Towarzystwo Przyjaciol Nauk, Poznan		+	+	+	-	-	-	-	-
123. Prikladnaja Matematika i Mehanika, Moszkva-Leningard	+	+	+	+	+	+	+	+	+
124. Proceedings Koninklijke Nederlandsche Akademie van Wetenschappen, Amsterdam	+	+	+	+	+	+	+	+	+
125. Proceedings of the Cambridge Philosophical Society, Cambridge	+	+	+	+	+	+	+	+	+
126. Proceedings of the Glasgow Mathematical Association					+	+	+	+	+
127. Proceedings of the Japan Academy, Tokyo	+	+	+	+	+	+	+	+	+
128. Proceedings of the London Mathematical Society	+	+	+	+	+	+	+	+	+

29. Proceedings of the National Academy of Sciences, Washington	+	+	+	+	ä	-	-	-	-
30. Proceedings of the Royale Society of Edinburgh	+	+	+	+	+	+	+	+	+
31. Progress of Theoretical Physics, Kyoto					+	+	+	+	+
32. Publicaciones de la Comision Navional de la Energia Atomica, Buenos Aires				+	+	+	+	+	+
33. Publicaciones del Instituto de Matematica y Estadistica, Montevideo			+	+	+	+	+	+	+
34. Publicaciones Mathematicae, Debrecen	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35. Publications de l'Institut Mathématique de l'Université de Belgrad	+	+	+	+	+	+	+	+	+
36. Publications Scientifiques de l'Université d'Alger				+	+	+		+	
37. Publikacije Elektrotehnickog Fakulteta Universiteta u Beogradu					+	+	+	+	+
38. Quarterly of Applied Mathematics, Richmond	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39. Referativnij Zsurnal Matematika, M ^o szkva					+	+	+	+	+
40. Rendiconti del Circolo Matematico di Palermo			+	+	+	+	+	+	+
41. Rendiconri dell'Academia delle Scienze Fifiche e Matematiche, Napoli	+	+	+	+	+	+	+	+	+
42. Rendiconti del Seminario Matematico della Universita di Padova	+	+	+	+	+	+	+	+	+
43. Rendiconti di Matematica e delle sue Applicazioni, Roma	+	+	+	+	+	+	+	+	+
44. The Reviews of the Polish Academy of Science, Warszawa					+	+	+	-	-
45. Revista da Faculdade de Ciencias Universidade de Lisboa		+	+	+	+	+	+	+	+
46. Revista Matematica Hispano Americana, Madrid						+	+	+	+
47. Revista, Bucuman	+	+	+	+	+	+	+	+	+
48. Revue de Mathématiques Pures et Appliquées, Bukarest					+	+	+	+	+
49. Ricerche di Matematica a cura dell'Istituto di Matematica dell'Universita di Napoli			+	+	+	+	+	+	+
50. Epzprawy Matematyczne, Warszawa			+	+	+	+	+	+	+
51. Science Reports of the Tokyo Bunrika Daigadu, Series A.			+	+	+	+	+	+	+
52. Scientific Papers of the College of General Education, University of Tokyo		+	+	+	+	+	+	+	+
53. Simon Stevin, Groningen	+	+	+	+	+	+	+	+	+
54. Sitzungsberichte der Österreichischen mathematischen Akademie der Wissenschaften, Abteilung II. Wien		+	+	+	+	+	+	+	+
55. Skandinavisk Aktuarietidskrift, Stocksund					+	+	+	+	+
56. Studia Mathematica, Wroclaw	+	+	+	+	+	+	+	+	+
57. Studii si Cercetari Matematice, Bukarest		+	+	+	+	+	+	+	+
58. Studii si Cercetari Stiintifice, Cluj				+	+	+	+	+	+
59. " " " Iasi				+	+	+	+	+	+
60. " " " Timisoara					+	+	+	+	+
61. Summa Brasiliensis Mathematicae, Rio de GJaneiro	+	+	+	+	+	+	++	+	
62. Szibirszkij Matematicseszkij Zsurnal, Moszkva								+	+

Polyóirat neve, kiadási hely

Csere kezdete, ill. időtartama

1948-49 1950-51 1952-53 1954-55 1956-57 1958-59 1960-61 1962-63 1964-65

163. Szobcsenyőja Akademii Nauk Gruzinszkoi, Tbiliszi				+	+	+	+	+	+
164. Tensor, Sapporo		+	+	+	+	+	+	+	+
165. Teorija Verоятnosztej iee Primenenija, Moszkva					+	+	+	+	+
166. Tohoku Mathematical Journal, Sendai	+	+	+	+	+	+	+	+	+
167. Transactions of the American Mathematical Society, Menasha	+	+	+	+	+	+	+	+	+
168. Transactions of the Royal Institute of Technology, Stockholm	+	+	+	+	+	+	+	+	+
169. Trudü Tbiliszkogo Matematikeszkogo Insztituta, Tbiliszi	+	+	+	+	+	+	+	+	+
170. Ukrainszkij Matematiszeszkij Zsurnal, Kiev	+	+	+	+	+	+	+	+	+
171. Uszpehi Matematiszeszkoih Nauk, Moszkva	+	+	+	+	+	+	+	+	+
172. Vesznyik Drustva Matematicsara i Fizicsara Narodnye Republike Szrbije, Beograd	+	+	+	+	+	+	+	+	+
173. Vierteljahrsschrift der Naturforschenden Gesellschaft in Zürich	+	+	+	-	-	-	-	-	-
174. Wiskundige Opgaven met de Opsolingen, Groningen	+	+	+	+	+	+	+	+	+
175. Zapiszki Matematiszeszkogo Otdelenija Fiziko-Matematiszeszkogo Fakulteta i Harkovszkogo Matematikeszkogo Obszesztva					+	+	+	+	+
176. Zastosowania Matematyki, Warszawa				+	+	+	+	+	+
177. Zeitschrift für mathematische Logik und Grundlagen der Mathematik, Berlin				+	+	+	+	+	+
178. Yokohama Mathematical Journal			+	+	+	+	+	+	+

1969 Jan. 24.

Matematikai Szakirodalmi Kooperációs Bizottságnak
Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára
B u d a p e s t, XI.
Budafoki ut 4-6.

9/2/69.sz. átiratra, a Művelődésügyi Minisztérium Könyvtár-
osztályának tájékoztatására a JATE Bolyai Intézete részéről
az alábbi adatokat közöljük:

1/. A könyvtár a részére biztosított anyagi keretek mel-
let nem tud eleget tenni a matematikai kooperációban vállalt
szakirodalom beszerzési kötelezettségének.

Évtizedeken át áldozatos, rendszeres munkával gyűjtött
és rendezett, gazdag állományu tudományos könyvtárunk a jelen-
legi támogatás mellett néhány év alatt a megjelenő irodalomban
pótolhatatlan hiányokat szenved. A forint-dollár (tőkés valuták)
viszonyának megváltozásával a könyvtár részére, pl. könyvbeszer-
zésekre engedélyezett 18 ezer forintos keret oly minimális, hogy
a szocialista országokból beszerezhető monográfiák, az oktatók
és hallgatók részére szükséges tankönyvek megvásárlása után, egye-
temünkön levő matematikai tanszékek kutatási területének megfele-
lő nyugati irodalomból összesen 10-15 kötetet vásárolhatunk.

2/. Ezek alapján könyvtárunk rendszeres anyagi támogatás-
ra szorul mind a folyóiratok, mind a könyvek beszerzése területén.

a/. A folyóiratok megjelenése mennyiségileg és a tudomá-
nyos igényeknek megfelelő specializódás tekintetében (Journal of
Algebra, Journal of Combinatorial Theory, Journal of Differential
Equations, Journal of Functional Analysis,...) is állandó növeke-
dést mutat. Már ugyanazon folyóiratok mennyiségi növekedése is
olyan megterhelést jelent az intézménynek, hogy teljesen lehetet-
lenné teszi a tudományos munka szempontjából fontos, új folyóiratok
beszerzését. A következőkben néhányat felsorolunk, melyeknek meg-
rendelésére nem találhattunk módot:

Journal of Approximation Theory (New York-London, Academic
Press, \$ 20,-+1,20)
Linear Algebra and its Applications
Advances in Mathematics ,.... \$ 28,-)
Computer Reviews (New York, ACM)
Computing Surveys (New York, ACM, \$ 25,-)
Mathematical Bioscience (Amsterdam-New York-London, El-
sevier, \$ 20,-)

Összesen \$ 120-130,-

Miután ezek a folyóiratok egy-egy nagy kiadóvállalat ke-
zében vannak, cserére nincs lehetőség, hiába áll rendelkezésünk-
re szerkesztésünkben megjelenő, a kultúra útján az országnak ko-
moly devizabehozataalt (könyvtári mértékben) jelentő folyóiratunk,
az Acta Scientiarum Mathematicarum.

b/. Szakkönyvekkel való ellátottságunk még több kívánni-
valót hagy maga után. A már említett 18 ezer forintos miniszté-
riumi támogatás nem teszi lehetővé a legszükségesebb, tőkés or-
szágokban megjelenő monográfiák megvásárlását.

A Springer kiadónál megjelenő neves matematikai sorozatok:
 Die Grundlehren der mathematischen Wissenschaften,
 Ergebnisse der Mathematik und ihrer Grenzgebiete,
 Lecture Notes in Mathematics,
 Lecture Notes in Operations Research and Mathematical
 Economics,
 Springer Tracts in Natural Philosophy
 messze meghaladják a négy tanszék együttes könyvtárának rendelkezé-
 sére álló alapot. Felsorolhatjuk még az Amerikai Matematikai Tár-
 saság kiadásában megjelenő
 Mathematical Surveys,
 Proceedings of Symposia in Pure Mathematics,
 Proceedings of Symposia in Applied Mathematics,
 Lectures in Applied Mathematics,
 a Princetonban megjelenő
 The University Series in Higher Mathematics,
 Princeton Mathematical Series,
 Annals of Mathematical Studies,
 az Academic Press-nél megjelenő
 Pure and Applied Mathematics,
 az Interscience Publ.-nél
 Interscience Tracts in Pure and Applied Mathematics,
 Cambridge, Oxford egyetemi nyomdáiban, a bázei Birkhäuser kiadó-
 nál évente megjelenő matematikai sorozatokat.

Mérlegelve helyzetünk évi 50 ezer forint lenne minimálisan
 szükséges csak a legfontosabb szakkönyvek beszerzésére.

3/. Személyi és dologi ellátottságunk sem megfelelő: a több
 mint 20 ezer kötetes könyvtárral kapcsolatos munkákat egyetlen, egye-
 temi végzettséggel rendelkező könyvtáros látja el. Szükséges lenne,
 hogy jelenlegi könyvtárosunk egyetemivégzettségének, hosszú szakmai
 tapasztalatának és jó szakmunkájának megfelelően magasabb besorolást
 nyerjen. Ennek érdekében kérjük, hogy a Bolyai Intézetnél levő 5221
 kulcsszámú állása helyett egy 7024 kulcsszámú állást kapjon. Ezen
 kívül kérjük, hogy lehetőség adassék egy középfoka képzettséggel
 rendelkező - esetleg szerződéses -, személy egész évi alkalmazására.

Három-ötéves távlatban a kooperációban és intézeti viszony-
 latban is sokszor fellépő másolási igény (pl. látogató külföldiek
 kérése, kutató csoportok munkáihoz, ...) korszerű teljesítésére egy
 műszaki segédszemélyzetet nem igénylő, könnyen kezelhető (pl. Xerox
 rendszerű) másoló gépet kérnénk.

Székely

Székely Béla

(Székelyfalvi-Béla)
 akadémikus
 az Intézeti Tanács elnöke

1971. május 26.

Tárgy: Matematikai szakirodalmi ellátás.

Magyar Tudományos Akadémia

III. Osztálya

B u d a p e s t

A Művelődésügyi Minisztérium 1968-ban létesítette a könyvtárközi kooperáció szervezetét és a matematikai szakirodalom területén a kooperáció irányítását a budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárára bizta. Azóta ez a kooperáció (sorozatos ülések és megfelelő számú jelentések és kimutatások tanúsága szerint) folyik. Meggyőződésem, hogy a "kooperációs munka" nem effektív, de nem is káros. A minisztérium a kooperációs központ rendelkezésére bocsátott egy külön keretet matematikai könyv megrendelésre, amelynek terhére az egyes résztvevő könyvtárak is jutnak könyvekhez. Egyszerűbb lenne, ha ezt a keretet is, a könyvtárak jelentőségének figyelembevételével sulyozva, megkapnák az egyes intézmények és így megrendeléseiket a saját keretükből történő megrendeléssel együtt (adminisztráció és könyvjóváírási problémák kikerülésével) intézhetnék.

Általában a matematikai szakirodalom területén országosan jó a könyvtáraink helyzete. Ez azonban minimálisan köszönhető az illető kooperációs szervezetnek, hanem elsősorban az egyes szakkönyvtárakat fenntartó intézmények jó nemzetközi kapcsolatainak, folyóiratcseréjének, és egyéb magas nivóju szakmai kapcsolatainak, továbbá természetesen a szakminisztériumok illetőleg a Magyar Tudományos Akadémia támogatásának köszönhető.

Fentiek szerint a kooperációs bizottság fenntartását kevésbé látom indokoltnak. Ha azonban felsőbb meggondolások a fenntartást szükségesnek tartják, és erről meggyőzőnek, készséggel fogom az Akadémia Matematikai Bizottságában ennek elnökeként a bizottságot munkájában támogatni.

Szőkefalvi-Nagy Béla

F e l j e z z é s

A.

Bolyai Intézet könyvtár galéria és könyvtári vasállványok beépítéséről.

Korábban a Bolyai Intézet könyvtárának sarokszobájában probléma merült fel a földem túlterhelésére vonatkozóan. Ezzel kapcsolatosan vizsgálatokat végeztünk és megállapítottuk, hogy a szóbanforgó földem a ráhelyezett és megrakott könyvszekrények miatt túl van terhelve. A túlterhelés megszüntetéséről, illetve a földem kiváltásáról haladéktalanul gondoskodni kellett.

A fentiekkel kapcsolatban a helyszíni szemrevételezés során javaslat merült fel tekintetben, hogy a sarokszoba földem tenermentesítését a másik szobában - melynek ablakai Aradi vértanúk tere felé néz - elhelyezendő galériával, illetve padozattól mennyezetig érő falba épített könyvtári vasállványok beépítésével meg lehetne oldani.

A javaslattal a Műszaki Csoport részéről egyetértettünk és elkészítettük a szóbanforgó helyiség galériájának, illetve könyvtári vasállványainak tervét. A tervet a mai napon az Intézeti Tanácsnak bemutattuk, amelyet változtatás nélkül elfogadtak.

Szükséges azonban megemlíteni és ezúton is rögzíteni, hogy a terv szerinti munkálatok kivitelezését részben a mielőtti műhelyünk bevonásával, részben pedig a Békécsabai Lakatosipari KTSZ-szel szeretnénk elvégeztetni. Tekintettel arra, hogy külső vállalat munkájára is szükség van, így a kivitelezés határidejét nagymértékben a külső vállalat szabad kapacitása határozza meg. A magunk részéről azon leszünk, hogy a munkálatokat a lehetőséghez mérten olyan időpontban végeztessük, hogy az az Intézet igényeit is kielégítse.

Az Intézet és az általunk javasolt kivitelezési határidőt az alábbiakban rögzítjük:

A kivitelezés megkezdése 1970. július 1.

A kivitelezés befejezése 1970. szeptember 15.

Amennyiben azonban e határidő a kivitelező vállalatnak nem felelne meg, úgy helyette az alábbi határidőt javasoljuk

az Intézeti Tanáccsal egyetértésben:

A kivitelezés megkezdése: 1970. október 1.

A kivitelezés befejezése: 1970. december 1.

A Mészaki Csoport részéről feltétlenül szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a tervezett galéria és könyvtári vasállványok kiviteli költsége az Intézet rendelkezésére álló 100.000 forintot messze meghaladja, ezért a szükséges kiviteli költség pontos meghatározása után e kérdésben Mészaki Csoportunk az Intézeti Tanáccsal egyeztető tárgyalást fog tartani.

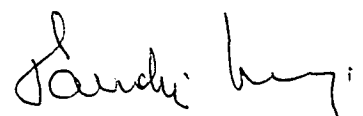
Rögzíteni kívánjuk továbbá, hogy a munkálatok elvégzésének idejére a könyvtárhelyiséget teljes egészében ki kell üríteni, illetve az ott tárolt könyvtári anyag megfelelő elhelyezéséről gondoskodni kell. E munkálatokat az Intézet saját hatáskörében végezteti a működési hitel terhére.

A munkálatok megkezdésének pontos idejéről a kezdést megelőzően kb. 15 nappal az Intézetet szóban értesíteni fogjuk.

A tervek bemutatása során nem született döntés a könyvtári vasállványok fémrészeinek saínére vonatkozóan. Ezzel kapcsolatban viszont megállapodtunk abban, hogy ezen fém-szerkezetek végleges színét a Békésszabai Lakatosipari KHSZ által bemutatott fém-szerkeszetek idején fogjuk meghatározni, illetve véglegezni.

Szeged, 1970. március 24.

/Mihály Ferenc/

/Dr. Tandori Károly/
egyetemi tanár
az Intézeti Tanács elnöke

1957. okt. 10.-i állapot.

1. Az intézet jelenleg hány kötet
a./ könyvvel és b./ folyóirattal
rendelkezik?

7 400
a./ könyv: 7600
b./ folyóirat:

2. A könyv- és folyóiratanyag lel-
tári szám, szak- vagy más rend-
szer /pl: helyrajzi szám/ szer-
int van-e raktározva, illetve a
raktározásban van-e rendszer, ha
nem a fenti rendszer, milyen?

A könyvek nagy része ABC sor-
rendben van, kivételt képeznek
a kongresszusok, symposiumok
anyagai, gyűjteményes munkák,
szótárak, táblázatok.
Folyóiratok helyrajzi számmal.

3. A könyv- és folyóiratanyagról
van-e címula-katalógus, ha igen,
milyen katalógusok vannak?

van 1952-től va
a./ abc:
b./ egyet, tiz, oszt.:
c./ egyéb szakrend-
szer szerint,

4. Ha van anyagnak csak egy részé-
ről készült katalógus-lap, kb.
hány kötet nincsen katalógizálva?

A ~~deklarációs~~ rendszer bevezetése
előtt a szegedi professzorok ál-
tal készített szakkatalógus szer-
int.

5. Szabvány méretű katalógus-lapot
használnak-e /12.5 X 7.5 cm/?

Az egész anyag katalógizálva
van. Szakkatalógusok nem teljese-
n 1952 óta igen.

6. A kurrens folyóiratokat miként
tartják nyilván és hogyan ellen-
őrzik, hogy minden szám befutott-
e?

Minden folyóiratnak külön kar-
tonlapja van, melyre az érkezést
rögtön bevezetjük.

7. Mennyi az évi könyvgyarapodás
általában kötetben?

Könyvben kb. 300
Folyóiratban 180 kötet

8. A kölcsönzés rendje/füzet, kár-
tya, stb./?

Két résszel rendelkező elismer-
vény, a szerző és a kölcsönkérő
szerinti rendezéshez.
d.e. 9-12, d.u. 3-4.

9. Milyen van kölcsönzés /nap, óra/?

Igen.

10. A hallgatók kinti használatra
köölcsönözhetnek-e könyvet?

Van, 8-10 személy számára

11. Az intézeti könyvtárban egyetemi
hallgatók részére van-e helyben-
olvasási lehetőség, ha igen, hány
személy számára?

d.e. 3-4, d.u. 3-5
Minden nap, szombat d.u. kivétel
vel.

12. Naponta mettől meddig van hely-
benolvasás, s a hét mely napján?

Dr. Horváth Jánosné intézeti kön-
táros, mat.-fiz. szakos köz. isk.
tanár
1956 jul. 17.

13. Ki a könyvtárnak a felelős keze-
lője /név, állás és képesítés/?

14. Mióta kezeli a könyvtárat?

Napi nyolc órát

15. A könyvtár felelős vezetője na-
ponta hány órát foglalkozik a
könyvtári ügyekkel?

Horváth Jánosné

Ich war mir eine große Freude,
 in diesem schönen Institut mit seiner
 vielfältigen, unübertroffen geordneten
 Einrichtung mit mir mit
 sage und schreie Leben und gar-
 föhliche Bekanntschaft mit den Kollegen
 und Lehrenden der Mathematik
 können Ihnen zu sein. Mein auf-
 richtiges Dank gilt Ihnen allen,
 besonders aber Prof. Dr. Rédei, der mich
 für eine solche Gelegenheit herzlich dankt
 hat.

5.-12. Juni 1960

Gelmut Lasse
 Universität Garmisch

1960. Szeptember 17.

It wasam 12 év után, barátain közt,
 matematika élet közöt. Remélem,
 hogy újra is láthatok ≤ 12 év után.

Szegő János

(Stanford University, Calif. - USA)

私は5は美しい京都セグトに訪れることができた
 ことと大そううれしく思っています。清らかな河川が流
 れ、陽が光。見事な建物。静かな町は、いつまでも忘れる小
 ないでせう。そしてナジイ先生はじめ、数学者の皆さまのこの
 好意を忘れることはできません。セグットの皆さまと同
 じように、私も一生けんめいお礼したいと思っています。
 そして、またセグトか、日本か、または他の土地で「私」が
 来ることをたのみにしています。

1960年10月1日

泉 信一
 泉 昌子

We express our hearty thanks for this chance
 to visit Szeged and to meet mathematicians
 living here. We cannot forget kindness of
 mathematicians, especially of Prof. B. Székelyfalvi,
 Nagy and nice city — the clear Tisza and
 nice Buildings, fine sunshine and calmness
 of the city.

We hope to see them again in Szeged
 or in Japan or in other places.

1960/10/1. Masako and Shin-ichi
 Izumi

December 7th, 1966

I very much regret the shortness of my visit. In a few hours I have seen the university and the town, and enjoyed very warm hospitality. I am most grateful to Professor Szekesfalvi-Nagy and I greet him and his colleagues. I hope to return for a longer visit.

Peter H. Crow

(Cornell University, Ithaca, N.Y., and
ETH, Zurich, Schweiz)

April 19, 1967

The group of seven Dutch mathematicians, visiting the University of Szeged on April 18 and 19 and giving lectures at the Mathematical Institute, will remember the hospitality met and the fruitful discussions held with feelings of great thankfulness.

A. C. Zaarn (Univ. Heiden)

J. P. Prothema (T. H. Delft)

Edsger W. Dijkstra

T. H. Eindhoven.

C. L. Scheffer

Universiteit Utrecht

H. Jäger

Universiteit van Amsterdam

N. G. de Bruijn

T. H. Eindhoven.

Szegedi Tisztelettel emlékeztetlek a megbeszélésre és a
hangyenné meglátogatásra.

Maasboek Free University
A'dam

Je suis heureux d'avoir eu l'occasion de visiter la seconde fois l'Institut mathématique de Szeged et de pouvoir admirer la cité de Szeged et la bonne bibliothèque de l'Institut. Les relations scientifiques des mathématiciens de Szeged et ceux de Bucarest sont déjà très étroits, que je me sent ici un peu comme dans mon pays.

L. Vrančević
Szeged 14 oct. 1961 - Univ. Bucarest

Szeged, den 20. 10. 72

Nachdem ich viele der Szegeder Kollegen bei ihren Besuchen in Greifswald oder auch auf Tagungen kennen und schätzen gelernt habe, ist es für mich eine grosse Freude das Bolgai-Institut mit seiner so gut ausgestatteten Bibliothek besuchen zu haben. Ich möchte Herrn Kollegen Székely-Nagy für die Einladung meiner herbstlichen Tour anerkennen und hoffe auf ein baldiges Wiedersehen in Greifswald.

W. Rinow

Univ. Greifswald, Sektion Mathematik.

Szeged, 1972 okt. 20

Secretne'k ez alkalommal is kézzel írtat mondani a kedves rendelőtársait és érdeklődőit.

Tisztelettel

Ľuan Dobrošov
Matematický ústav SAV, Bratislava

Я хочу выразить искреннюю признательность всем сотрудникам математического института им. Я. Бойяи за постоянное внимание и доброжелательное отношение, которое я ощущал на протяжении десяти месяцев работы в институте.

Особо я хочу подназарить профессора Лейтнера Касю, общение с которым было чрезвычайно полезным для меня.

Я признателен также завсудуцару библиотеки Хорват Яношине за постоянное и доброжелательное отношение во время работы в этой замечательной библиотеке.

5 августа 1977г. В. Крутейаф,
(Одесский государственный университет).

Anläßlich eines Aufenthaltes in Budapest hatte ich die Gelegenheit für einen Besuch in Steier. Es freut mich sehr, auf diese Weise einige Kollegen kennen gelernt und die große Bibliothek gesehen zu haben.

Besten Dank für die freundliche Aufnahme!

14. 10. 1977

W. Gaf (KAKK)
TM Graf.

It's a pleasure for me to have the chance to express my thanks and best wishes to all my friends in Szeged. Indeed, by this time I have spent so much time here working with Professor Lovász that JATE and the Bodpi Intézete that it seems like a second home to me.

I also would like to express my thanks to Horvath Jánosné for her help in the excellent math library here!

M. D. Plummer
Vanderbilt Univ.
Nashville, TN, USA
4/6/81

12. Januar 1984

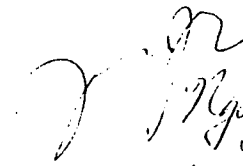
Fast 4 Monate konnte ich in Szeged am Bolgen - Institut in angenehmer Atmosphäre ungestört arbeiten und dabei insbesondere die schöne und reichhaltige Bibliothek nutzen. Mein besonderer Dank gilt Frau Dr. Duro und Frau Dr. Horváth für ihre ständige liebevolle Unterstützung und Hilfsbereitschaft in dieser Zeit, die nun leider zu Ende gegangen ist.

Ich wünsche allen Mitarbeitern des Instituts persönliches Wohlergehen und viel Erfolg in der weiteren Arbeit!

Arnold Janz
(Humboldt - Univ. Berlin)

Szeged tháng 1. 1984

Tôi rất vui mừng được đến thăm
 bạn cũ làm việc tại phân vùng
 trước học Bolyai-lluvor trường cấp 2
 Jozsef Attila. Ba tuần ngắn ngủi
 đã để lại cho tôi nhiều nỗi niềm
 đong, kỷ niệm sâu sắc ở đây. Tôi
 nhớ lại lời "vợ chồng tôi học
 cùng trường gần Sư viên Sĩ Sĩ 1 hàng Bolyai"
 Nhớ vâng để gặp các viên Sĩ Sĩ 1, Károly,
 Lendler L. Trao đổi về chuyện học
 và những vấn đề bổ ích trong công
 tác giảng dạy đại học - Lưu giữ lại
 sự nhiệt tình giúp đỡ của các bạn cũ,
 và đặc biệt của anh dũng, dũng cảm
 bạn biết Szeged đang yêu
 với niềm kỳ vọng - bao giờ gặp

 Nguyễn Xuân Kỳ
 Hà Nội, Việt Nam.

Szeged Jun 1984

... egy éven át jöttél Szegedre, én is volt
 elpöflötökkel, emlékekkel bűvölköztem Szegedről
 Itt találkoztam Tardosy K. és Lendler L.
 akadémikusokkal. Sok érdekes tanácsot kaptam
 tőlük - Sok bejöttéget kaptam Könyvtár-
 nemtől - ismételt meglátást, és nem
 fogok felejtani el

emlékeket
 - K
 Nguyễn Xuân Kỳ
 Hà Nội, Việt Nam.

Szeged, május 84.

С большим удовольствием
 посетил Сегед - прекрасный
 университет. В студенческие годы
 работал в отделе, во время в
 котором напечатаны все труды
 французского ученого ир. Барбю и
 другие работы в том числе.
 А когда он начал работать
 в отделе в. университетом мне посто-
 янно приходило из семинара.
 Мне было очень приятно познакомиться
 и познакомиться с проф. Леньером и
 другим профессорами Сабаши и Кошар...

It was a great honour and pleasure to me to follow the invitation of the Bolyai Mathematical Society. I enjoyed the exchange of thoughts with some members of the faculty and I was deeply impressed by the atmosphere of the library. Especially I want to express my deep gratitude to Professor Kindler for his kind hospitality.

Wass Leuven
August 23, 1985

Many thanks for the possibility to discuss mathematics and mathematics education under the exchange program Swedish Institute — Hungarian Ministry of Culture and Education!

Chnamböjöröl
August 23, 1985

12. V 94

I thank very much the University of Szeged and professors B. Csákány and A. Zsuzsai for inviting me to Szeged and giving me very good conditions for working here. Whole the atmosphere here is very stimulating to a fruitful work. In the library of the Bolyai Institut there are ideal possibilities for the scientific work. Mrs. Horváth Jánosné and Gárga Ferencné are very competent in their work and have quickly fulfilled all my wishes in finding the literature.

With many thanks,
Jaak Kion,
the University of Tartu,
Estonia (Éstország).

10.04.1996г.

Я очень многим обязан Сегедскому университету. 19 лет назад мне выпала честь пройти здесь 10-месячную научную стажировку, руководителем которой был Профессор Ласло Лейндлер. Эта стажировка имела решающее значение для моей дальнейшей работы. Я был в Сегедском университете с короткими визитами в 1981, 83, 87 годах. Для меня было большой честью получить приглашение вновь приехать в Сегедский университет. Мне были созданы прекрасные условия. Я искренне благодарен профессору Л. Лейндлеру и Д-ру И. Немету, проявившим огромную заботу и внимательность ко мне. Я очень рад тому, что мне удалось вновь встретиться с ними и с профессорами К. Тандори, Ф. Моризем, В. Тотиком.

Библиотека Института Бойан -

лучшая из всех, где мне приходилось работать. Я искренне благодарен ее сотрудникам: Varga Terence и Hórvath Jánosné за внимание и помощь.

Nagyon szépen köszönöm!
Sok szerencsét és minden jót kívánok!

Sok tisztelettel.

R. Kollega
(Szeged)